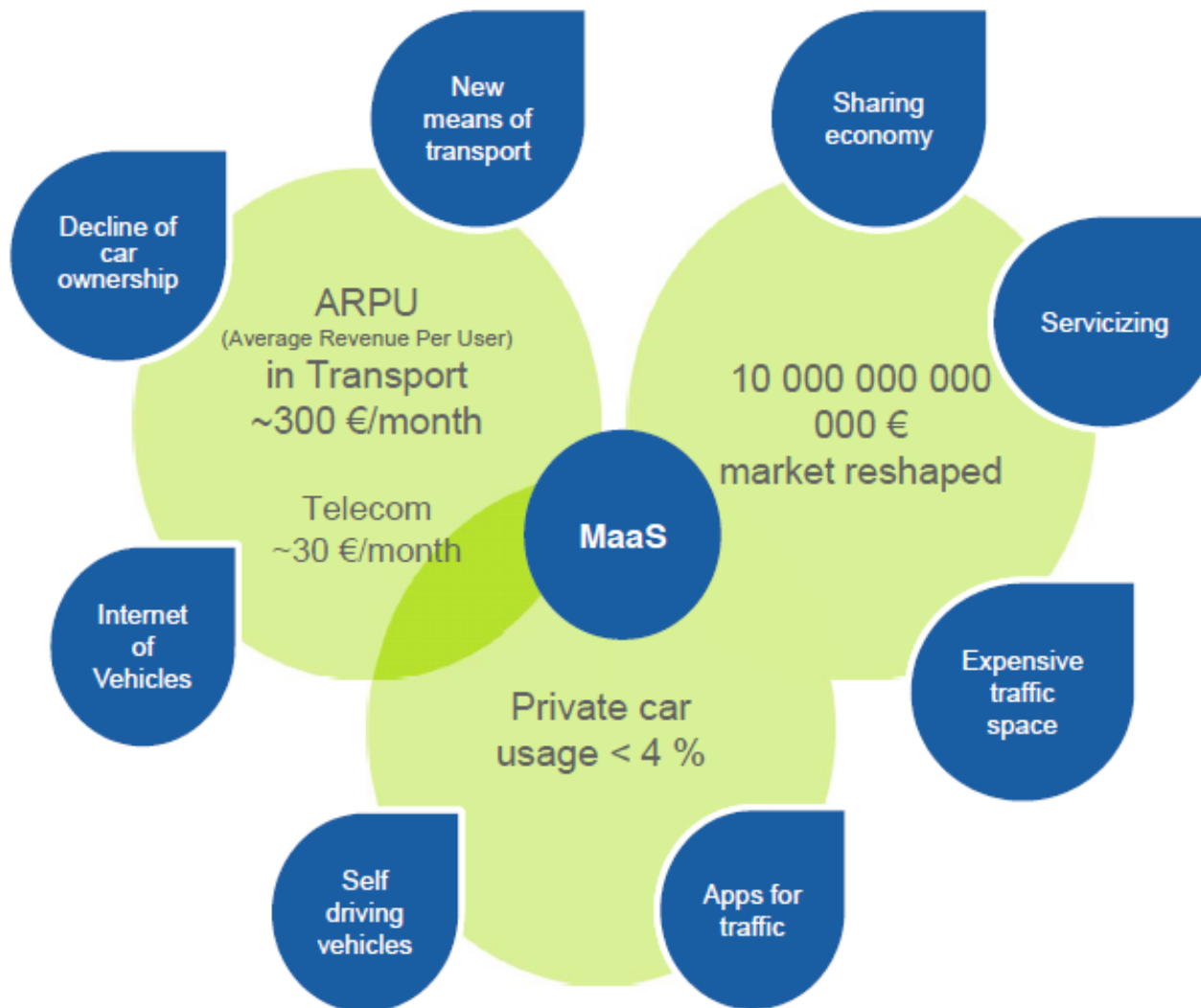

MOBILITÁS MINT SZOLGÁLTATÁS

**BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM
KÖZLEKEDÉSMÉRNÖKI ÉS JÁRMŰMÉRNÖKI KAR**

Háttér

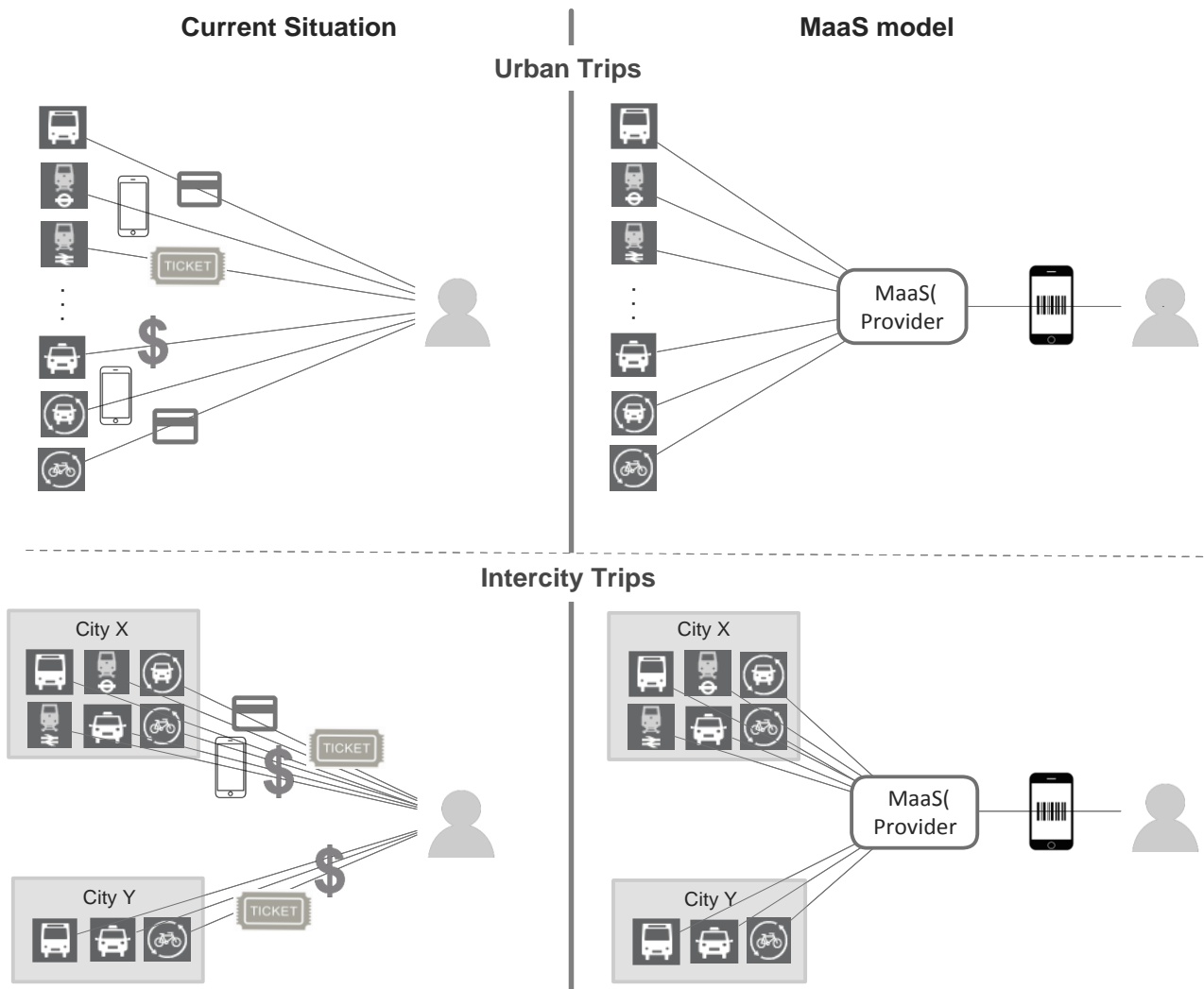

Háttér

Multimodal lifestyle

Megoldás

Megoldás

- Multimodális utazástervező
- Valós idejű információ
- Foglалás
- Díjfizetés
- Jegykezelés
- Felhasználói fiók

Mobilitás mint szolgáltatás

Történelem

- 2011: Közlekedésfejlesztési riport
- 2013: ITS stratégia
- 2014: MaaS koncepció bemutatása
- 2015: Transport Code
- 2015: MaaS.fi létrehozása
- 2016: MaaS.globalra való váltás
- 2017: Whim app indítása

Definíció

- A mobilitás mint szolgáltatás
- egy felhasználó központú, intelligens mobilitás elosztási modell
- az összes mobilitási szolgáltató kínálatával
- egyetlen mobilitási szolgáltató által, a MaaS szolgáltató által,
- egyetlen digitális platform a felhasználók szolgálatában.
(Kamargianni és Mátyás, 2017)

Definíció

- Mobilitás mint szolgáltatás (MaaS) definíciója:
- egy mobilitás elosztási modell
- amelyben az ügyfél közlekedési szükségletei
- egy interfészen keresztül találkoznak
- és amelyeket egy szolgáltató nyújt.
(Hietanen, 2014)

Definíció

- A mobilitás mint szolgáltatás (MaaS) a közlekedési szolgáltatások különféle formáinak integrációja
- egyetlen mobilitási szolgáltatáson keresztül
- igény szerinti hozzáférhetőséggel.
(ERTICO, 2016)

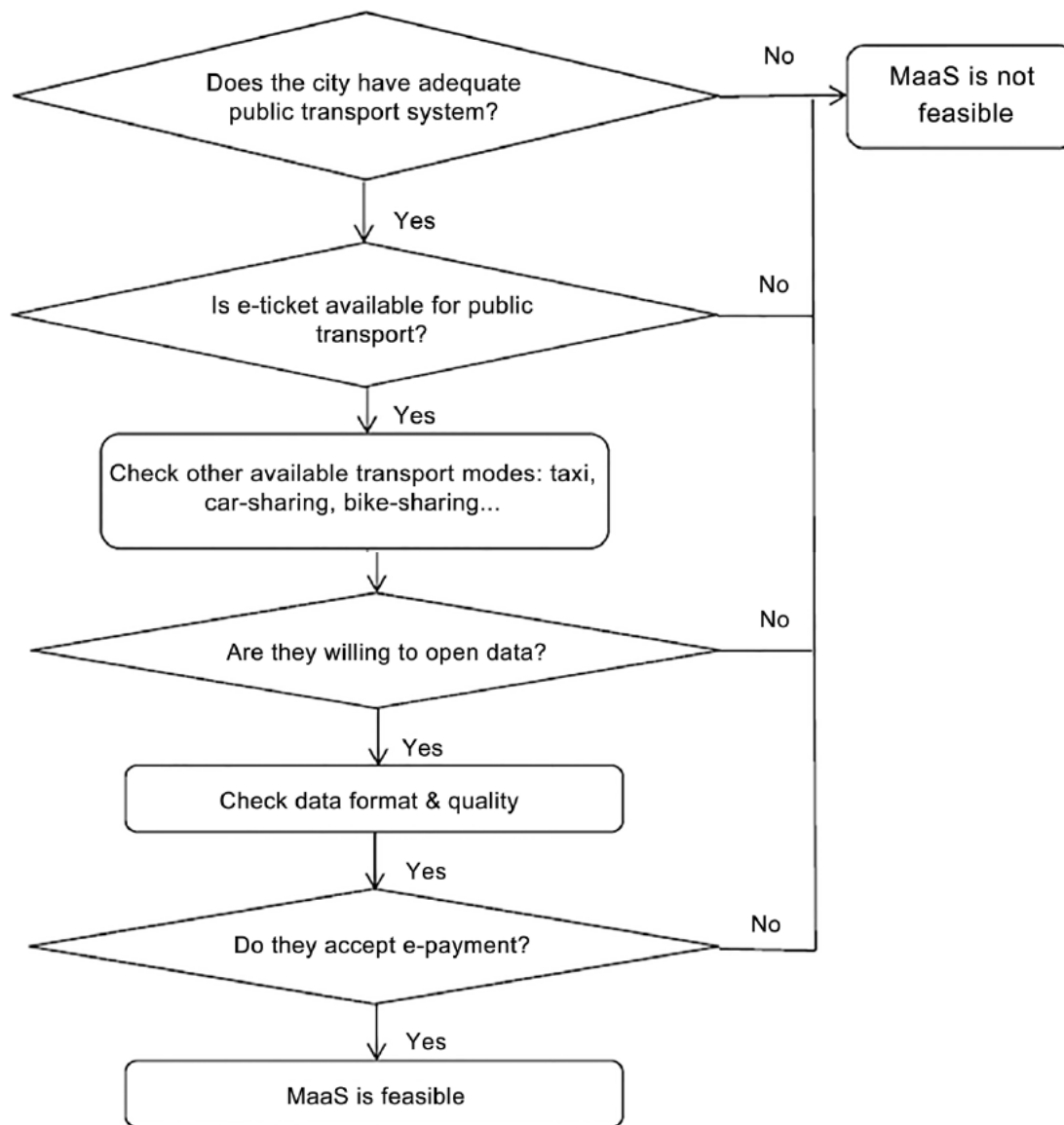
Definíció

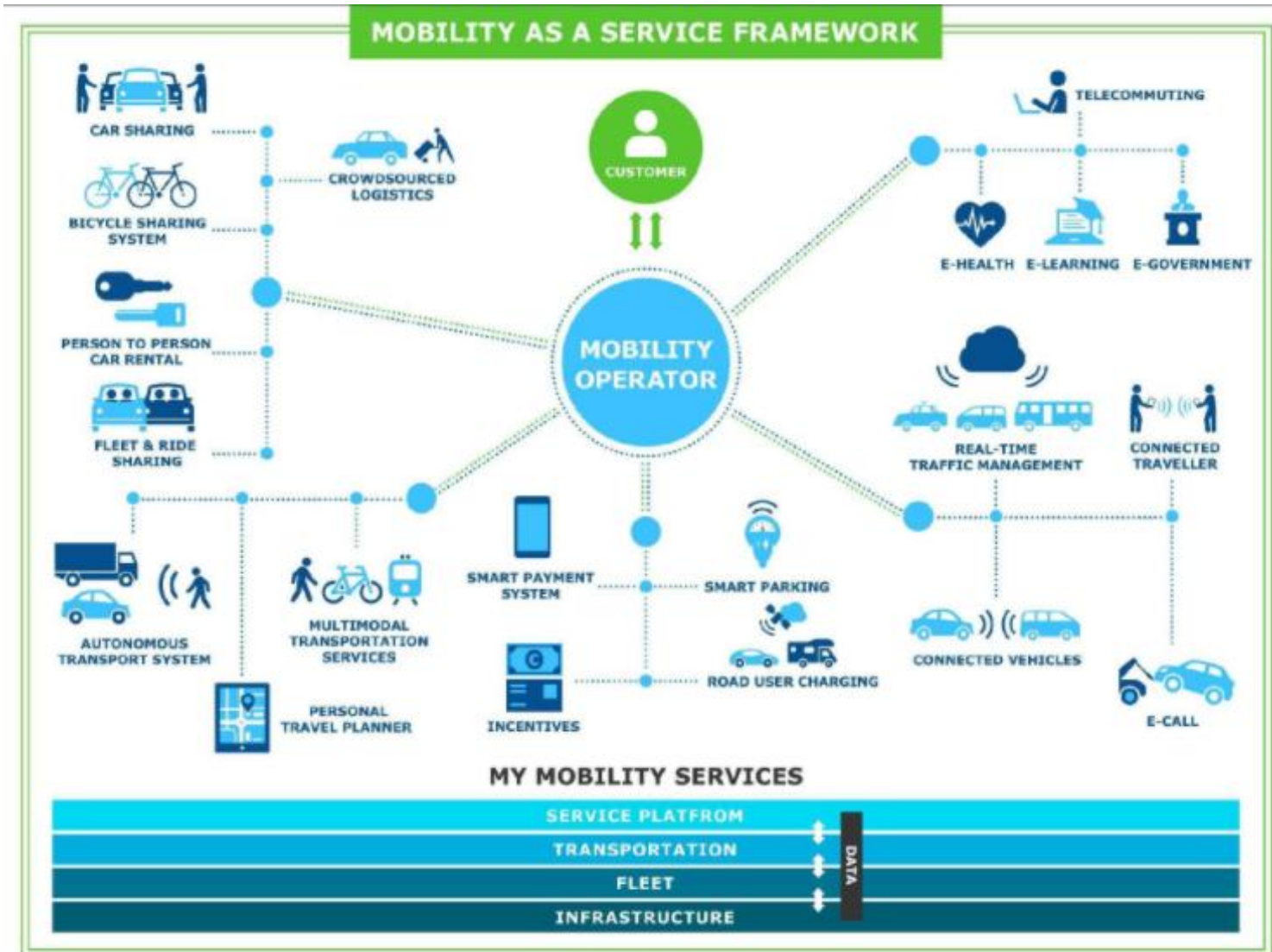
- A mobilitás mint szolgáltatás (MaaS)
- Egy digitális interfész segítségével kezeli a közlekedéssel kapcsolatos szolgáltatások nyújtását,
- amelyek megfelelnek az ügyfelek mobilitási igényeinek.
(Transport System Capatult, 2016)

Megvalósíthatóság

Keretrendszer

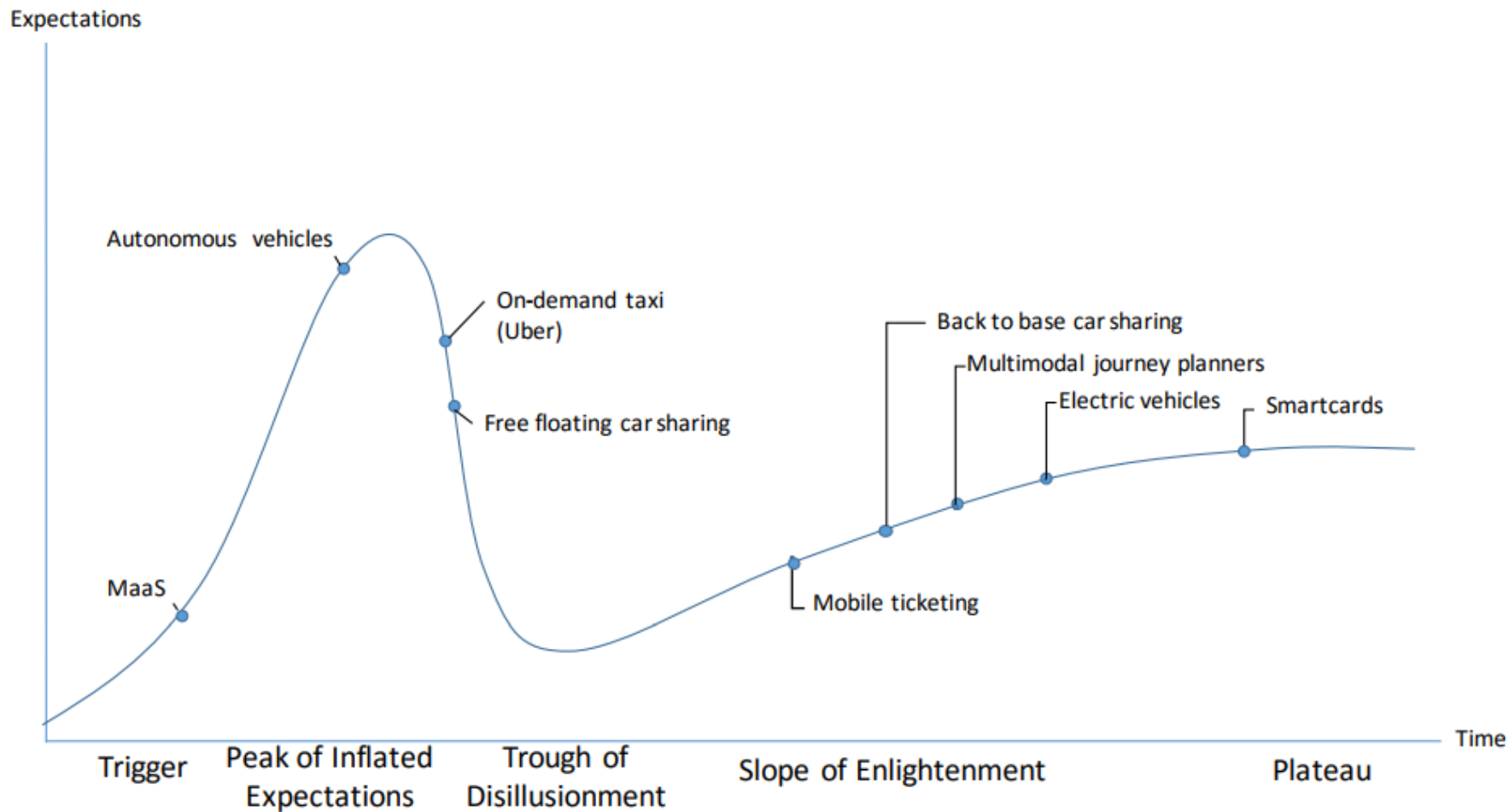
Előnyök

- **Integrált szolgáltatás:** a MaaS szolgáltató értékteremtést hoz létre a felhasználó számára, különböző mobilitási szolgáltatási csomagokat tartalmaz
- **Személyre szabott szolgáltatás:** felhasználói igények alapján, beleértve igényvezérelt szolgáltatásokat is (pl. car-sharing)
- **Rugalmas fizetés:** mobilitási csomagok valós használat alapján
- **Optimalizálás:** optimalizálja a keresletet és a kínálatot, valós időben a közlekedési szolgáltatók kereslete és kapacitása alapján
- **Adatmegosztás:** MaaS szolgáltató megosztja a felhasználók mobilitási igényeivel kapcsolatos adatokat, hogy segítse a közlekedési szolgáltatókat szolgáltatásaik javításában
- **Potenciális piac:** közlekedési szolgáltatóknak lehetősége nyílik arra, hogy ügyfeleik elégedettségének növelésével szélesebb piacot érjenek el és növeljék piaci részesedésüket

Hype ciklus

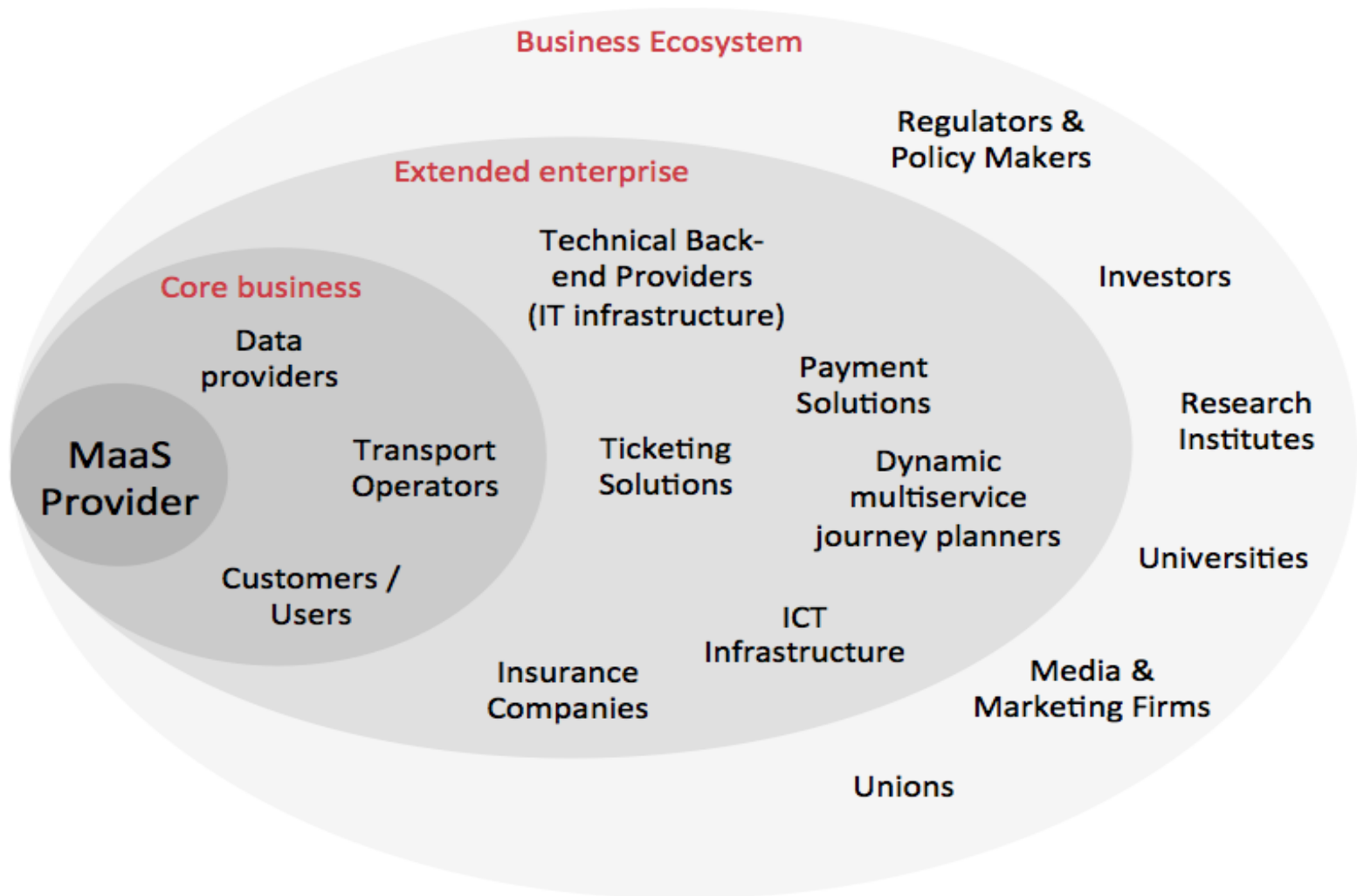
Szereplők

- Politikai döntéshozók:
  - speciális szabályokat és irányelveket kell meghatározni, amelyek lehetővé teszik a MaaS megvalósulását
- Közlekedési szolgáltatók (MSP):
  - a tényleges szolgáltatásokat nyújtja
- MaaS operátor:
  - új szereplő
  - kapcsolat a közlekedési szolgáltató és a felhasználók között
- Felhasználó:
  - ügyfelek, adatszolgáltatók

Üzleti rendszer

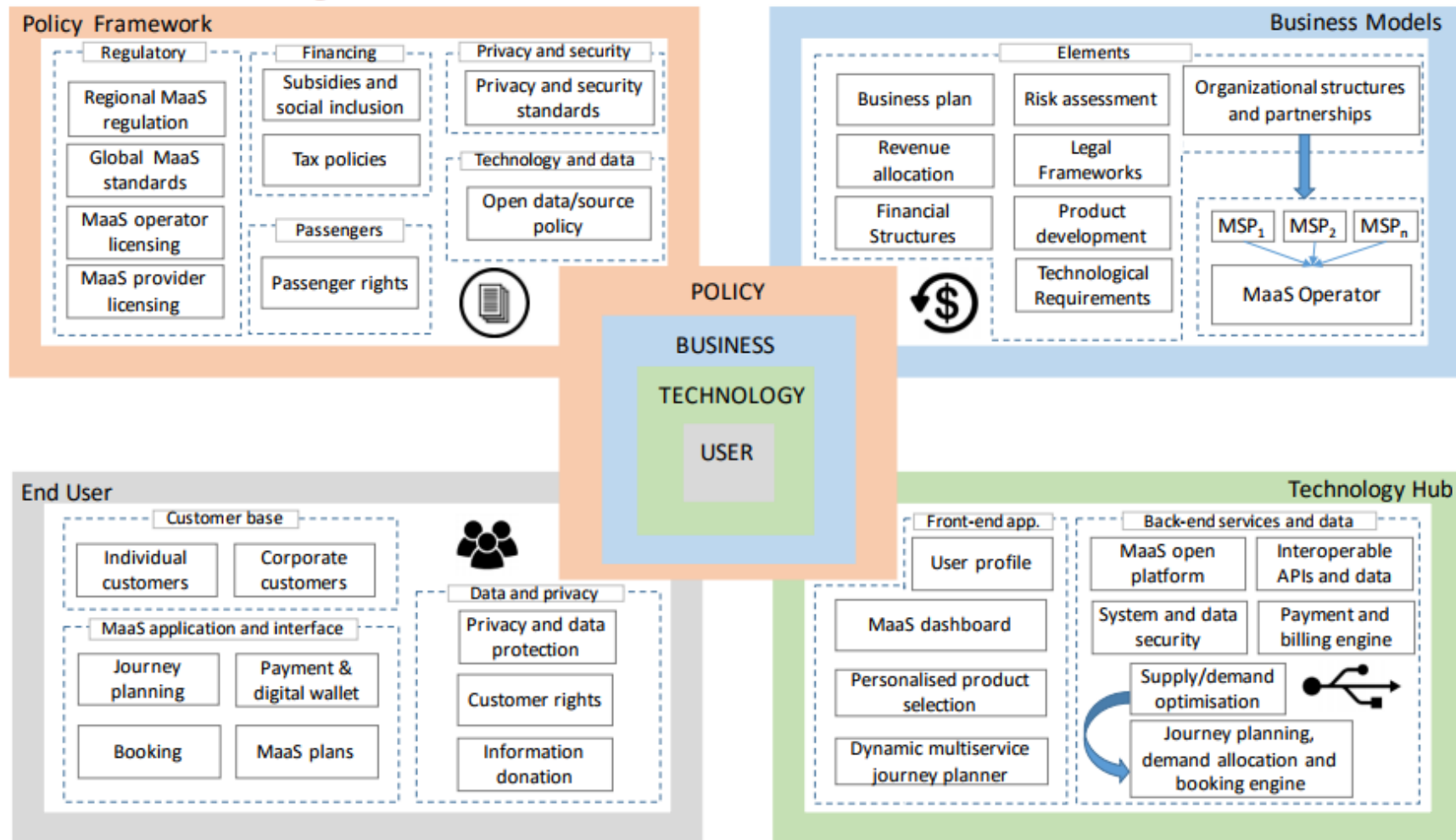
MaaS operátor szerepe

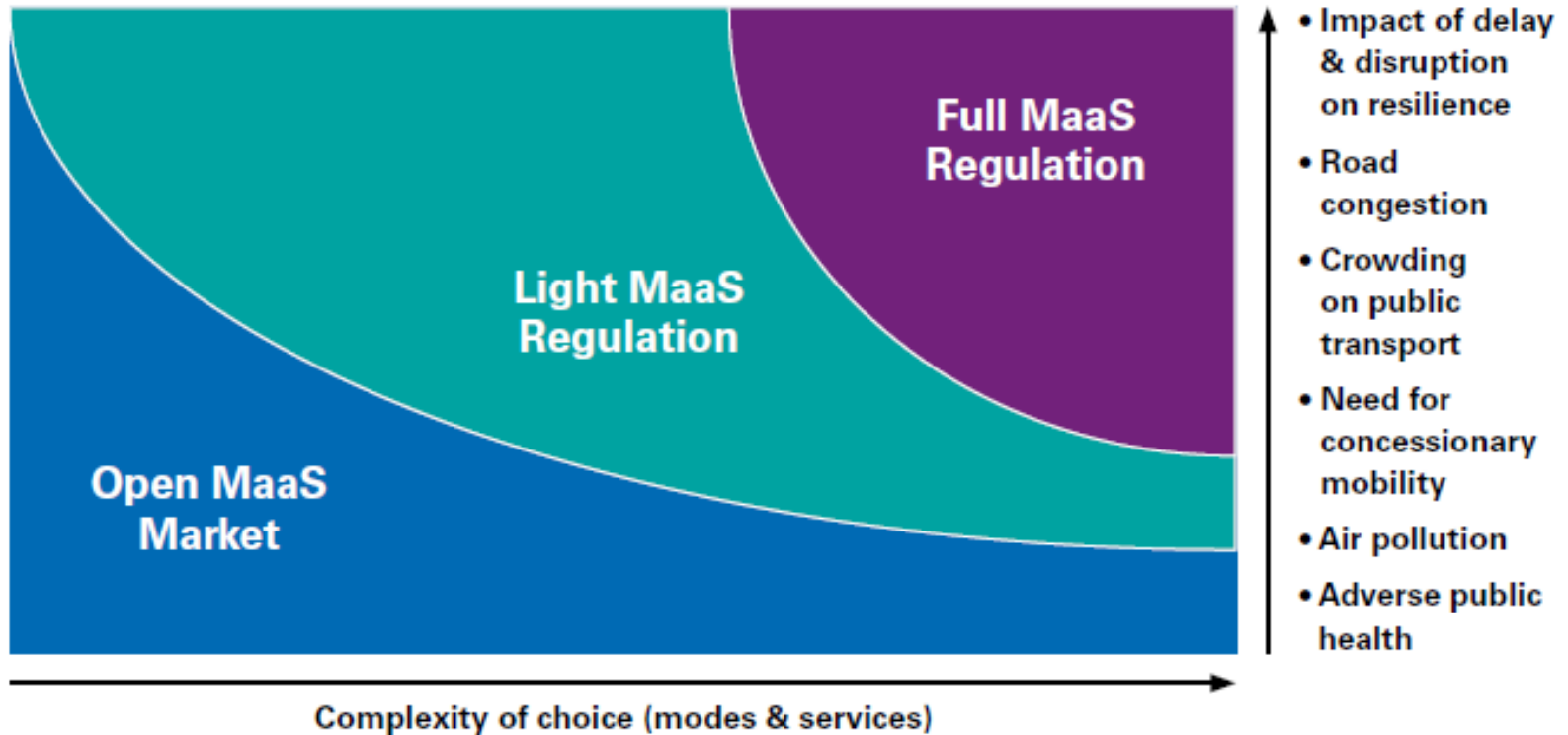
- Integrálja a kínálatot és a keresletet
- Szolgáltatást nyújt a felhasználóknak
- Árazási modelleket valósít meg
- Szerződéseket köt a közlekedési szolgáltatókkal, a felhasználókkal és a közlekedési hatóságokkal

- Megvalósítási lehetőségek:
  - közlekedési hatóság
  - közlekedési vállalat
  - magánvállalat

MaaS koncepció

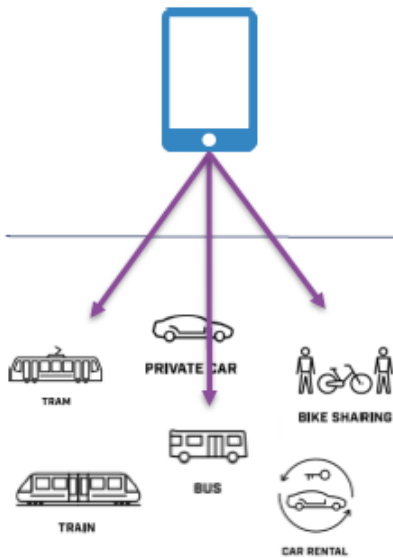
Szabályozási szintek

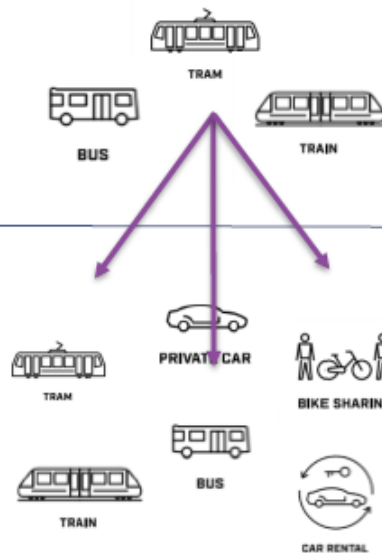

Üzleti modeller

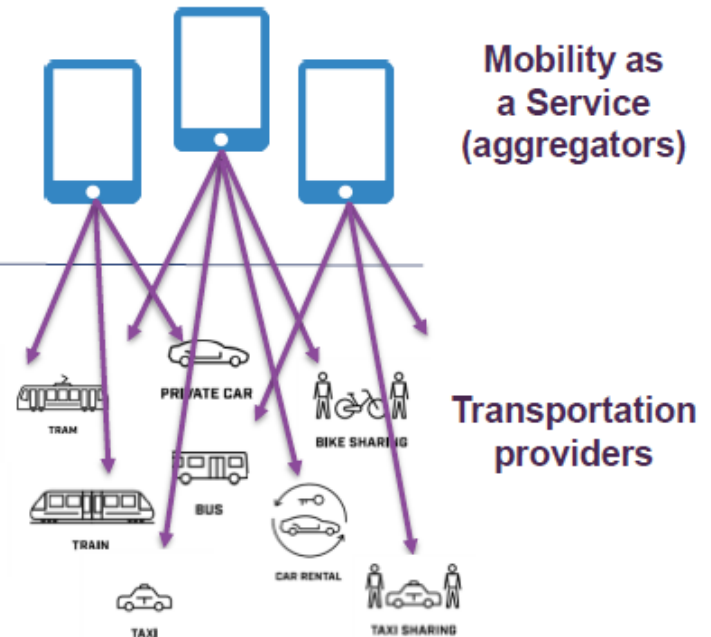
Winner takes it all

Public transportation takes it all

Roaming ecosystem

Technológia

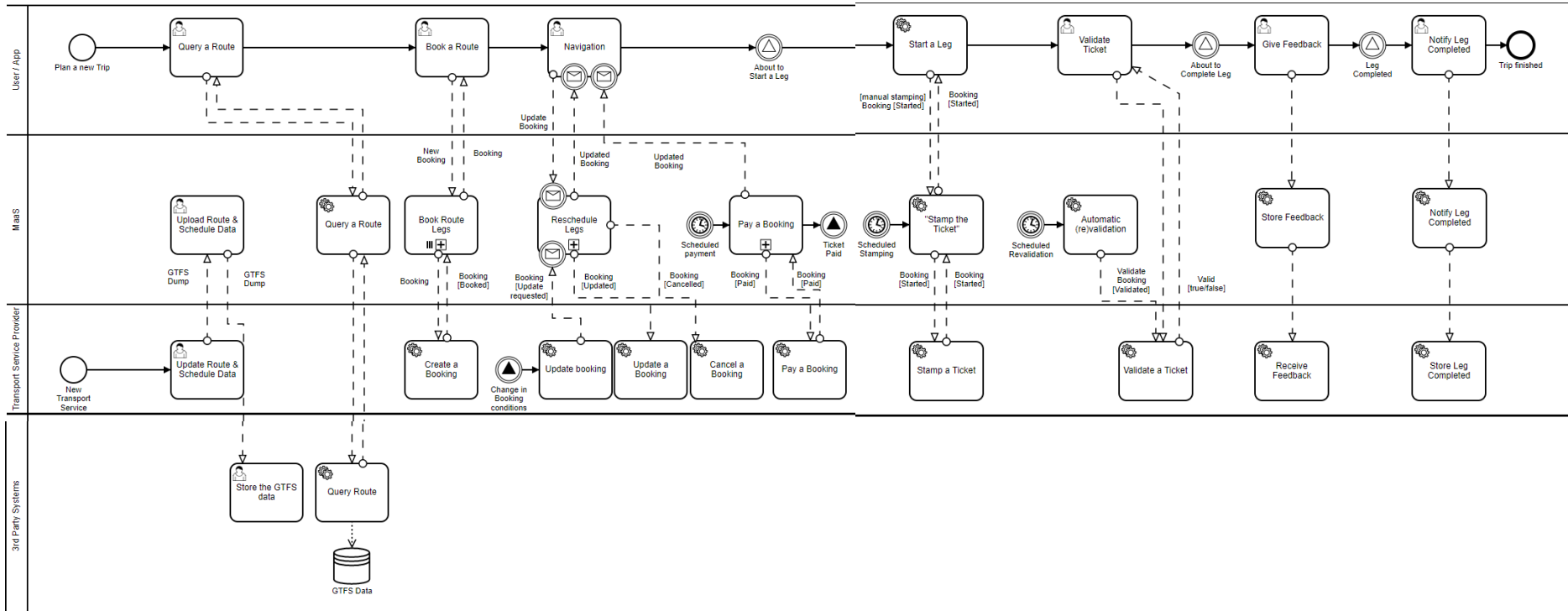

- Back-end elemzések
  - kereslet és kínálat optimalizálása valós időben
  - adatok szinkronizálása a különböző szolgáltatók között
  - analitikus és jelentéskészítő motorok
- Front-end interfész és app
  - okostelefon / webes felület, amelyet a felhasználók közvetlenül használnak
  - állandó back-end kapcsolat
  - dinamikus multimodális utazástervező
  - visszacsatolási mechanizmus

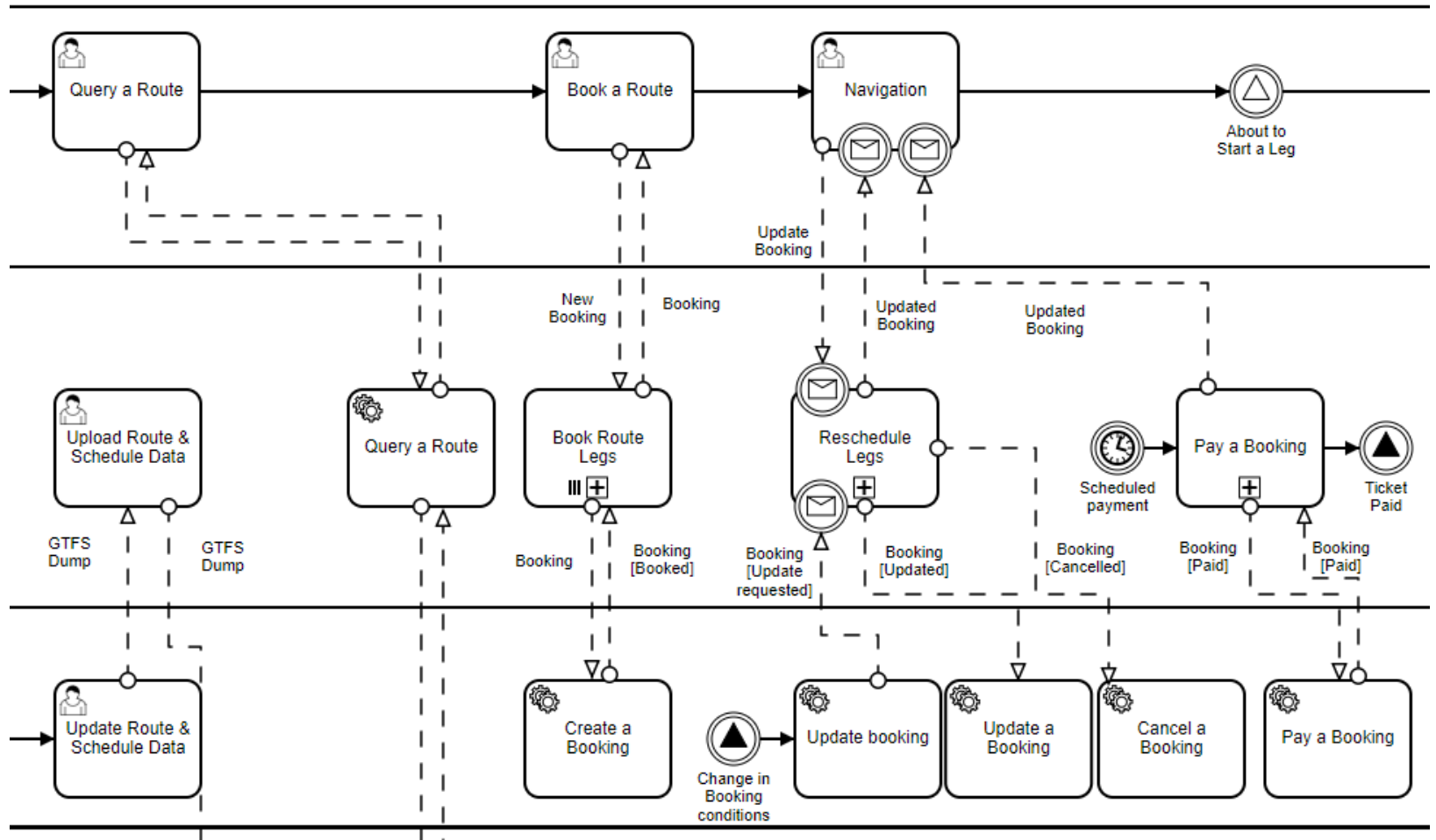
Adatáramlás

Tervezés Foglalás Navigáció Fizetés Visszacsatolás

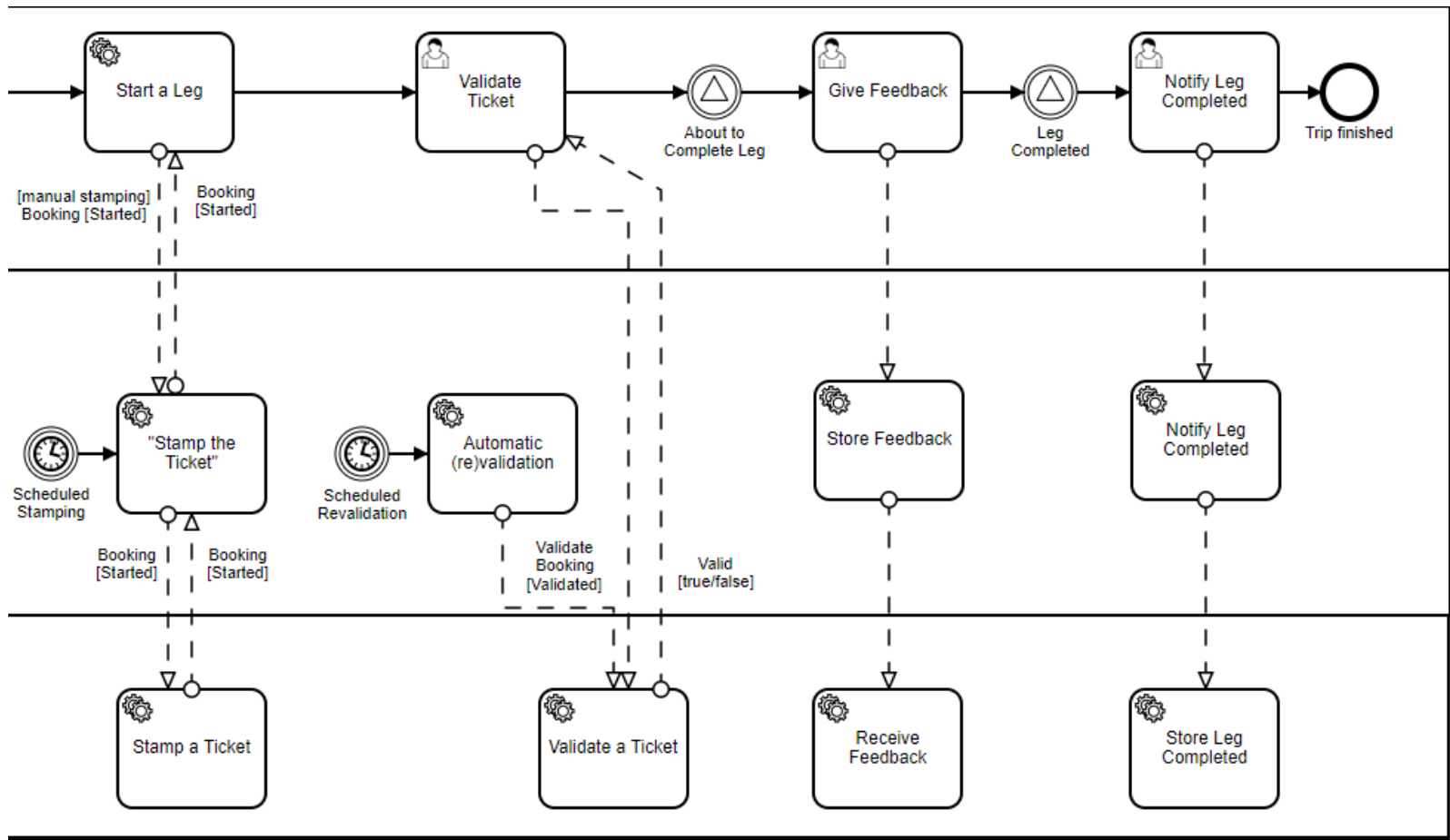

Adatáramlás

Adatáramlás

Utazási paraméterek

Urgency

Speed

Wallet

Habits / Attitude
/ Skill

Weather

Route

Luggage /
Co-riders /
Gear

Physical
Condition

Jelenlegi mobilitási csomagok

Light	Medium	Premium	Pay-as-you-go
89€ /month	249€ /month	317€ /month	Try Whim without commitment and upgrade whenever you like.
includes HSL Helsinki season ticket + 1.000 Whim points	includes HSL Helsinki season ticket + 5.500 Whim points	includes HSL Helsinki season ticket + 8.000 Whim points	
Use your Whim points as you like, for example:	Use your Whim points as you like, for example:	Use your Whim points as you like, for example:	Transport providers:
 + 2 + ∞	 + + 8 + ∞ + 2	 + + 8 + ∞ + 5	
2 taxi trips (~10 km/trip) daytime	8 taxi trips (~10 km/trip) daytime	8 taxi trips (~10 km/trip) daytime	
∞ unlimited local public transport	∞ unlimited local public transport	∞ unlimited local public transport	
	2 days of car rental	5 days of car rental	We get you to your destination using your preferred mode of transport, letting you pay as you go – all in one app!

Jövőbeli mobilitási csomagok

Városi közlekedési csomag 95 € / hó:

- Helyi városi közösségi közlekedés
- 100 km-ig ingyenes taxi
- 500 km-ig autóbérlés
- 1500 km-ig belföldi közlekedés

15 perc csomag 135 € / hó:

- 15 perc a hívástól az utas felvételig megosztott taxival
- EU-szintű roaming a megosztott taxival 0,5 € / km
- Helyi városi közösségi közlekedés
- 1500 km-ig belföldi közlekedés

Üzleti világ csomag 800 € / hó:

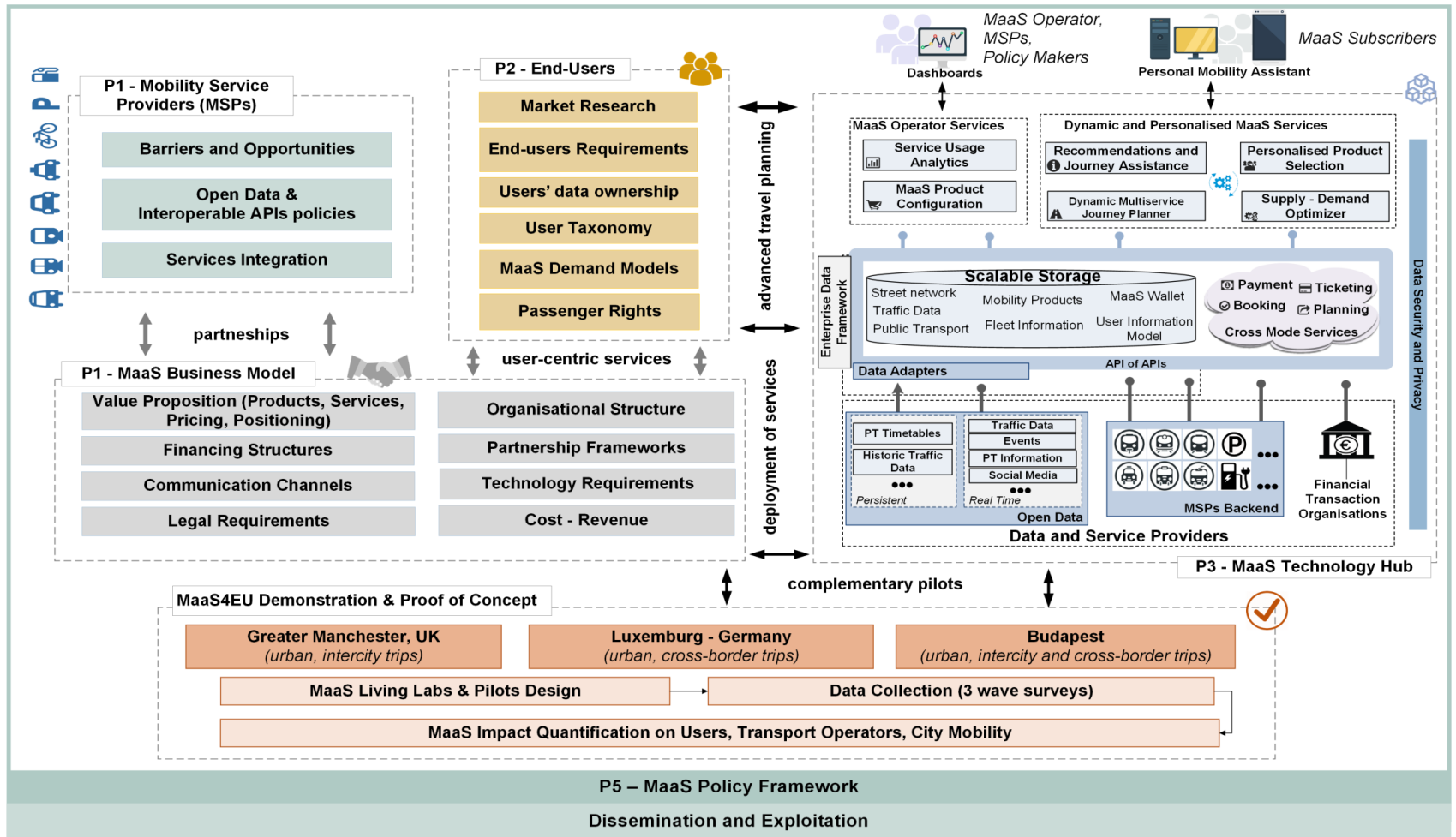
- Taxival utasfelvétel 5 percen belül az EU-ban
- Ingyenes taxi a helyi városban
- Autóbérlés és úthasználat
- Taxi roaming világszerte

Családi csomag 1 200 € / hó:

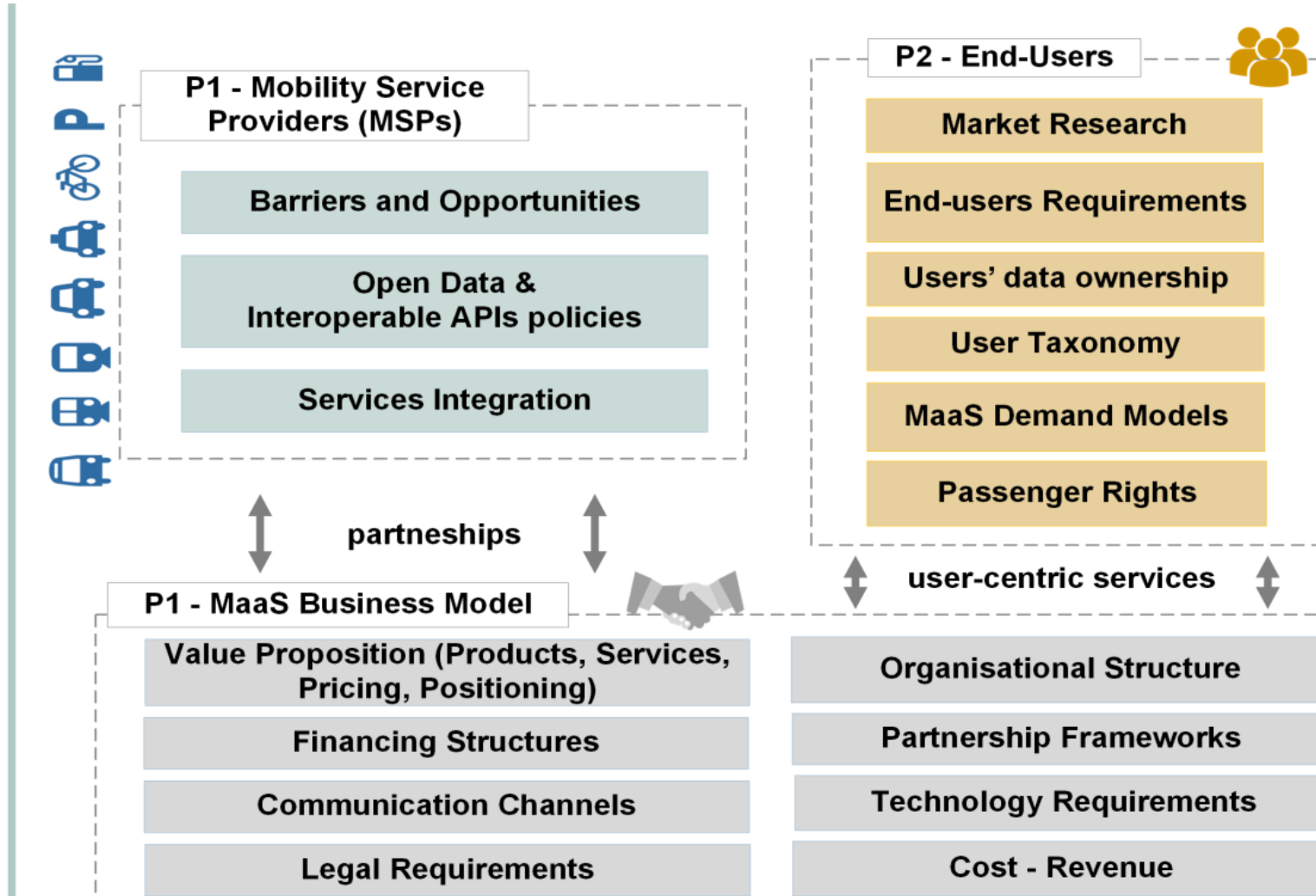
- Autóbérlés és úthasználat
- Megosztott taxi a család minden tagja számára, 15 percen belüli utasfelvétellel
- Helyi városi közösségi közlekedés mindenki számára
- Belföldi tömegközlekedés 2 500 km

MaaS megközelítés

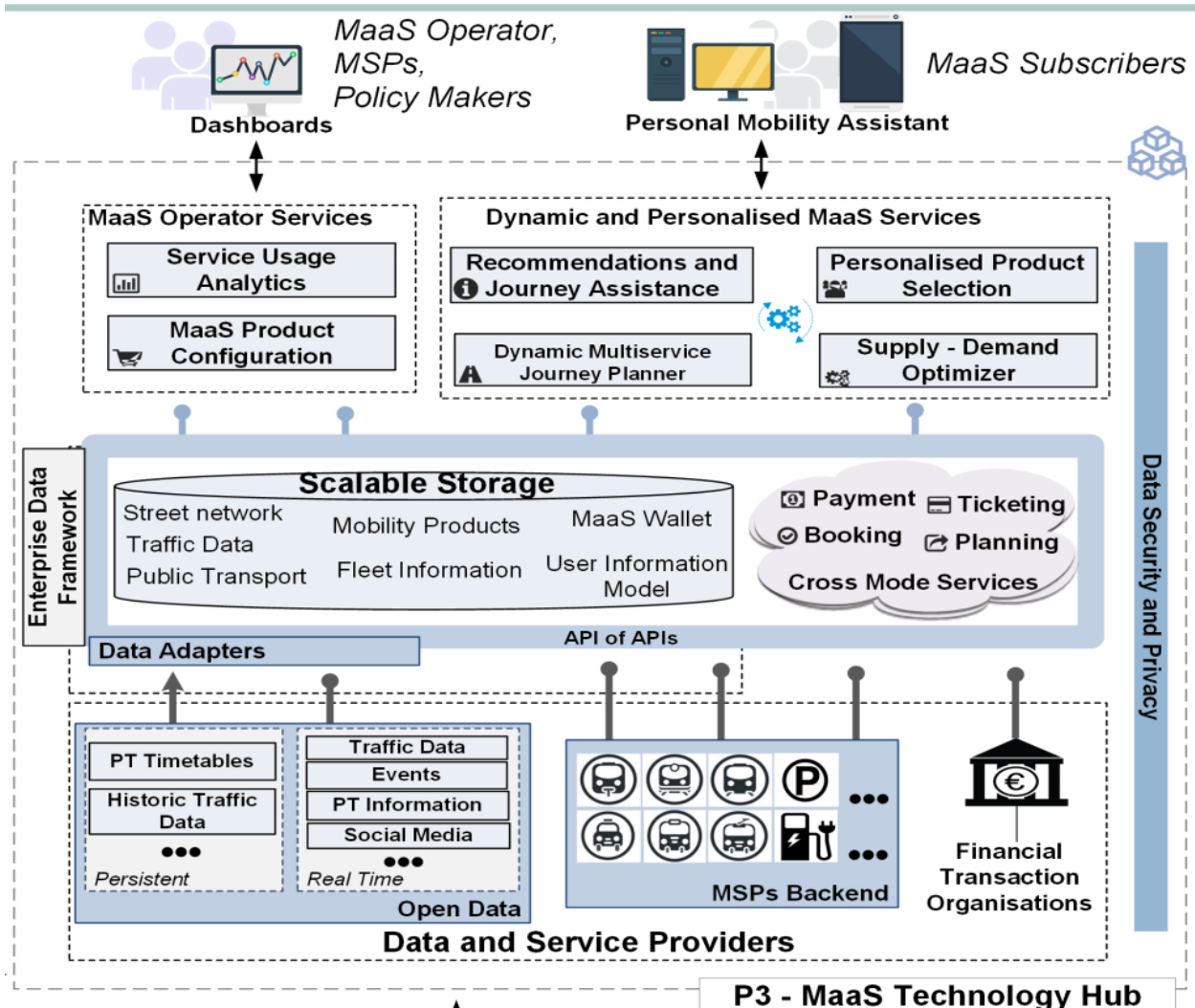

MaaS megközelítés

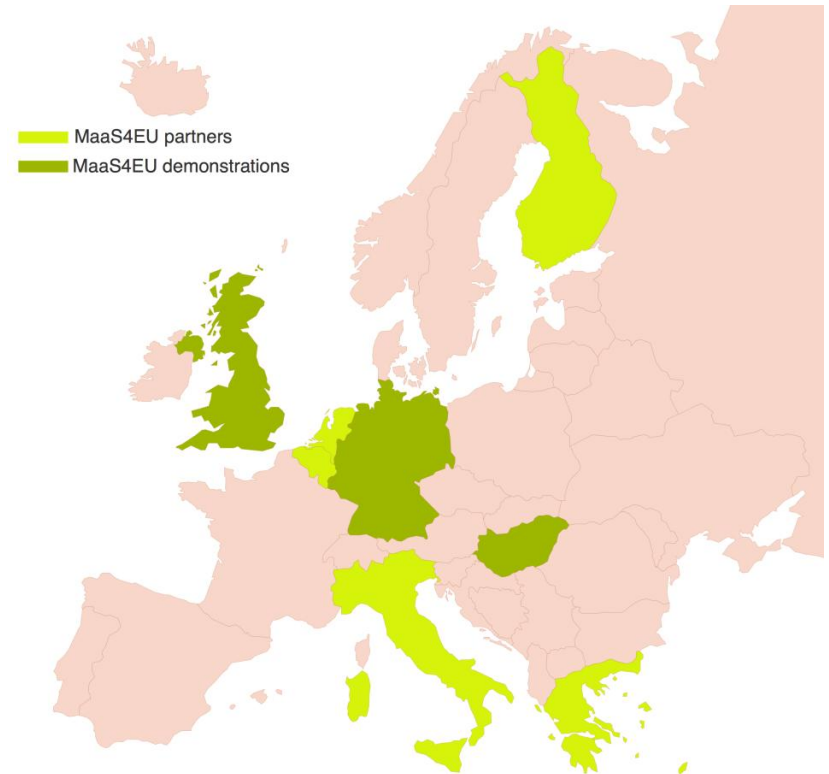

MaaS megközelítés

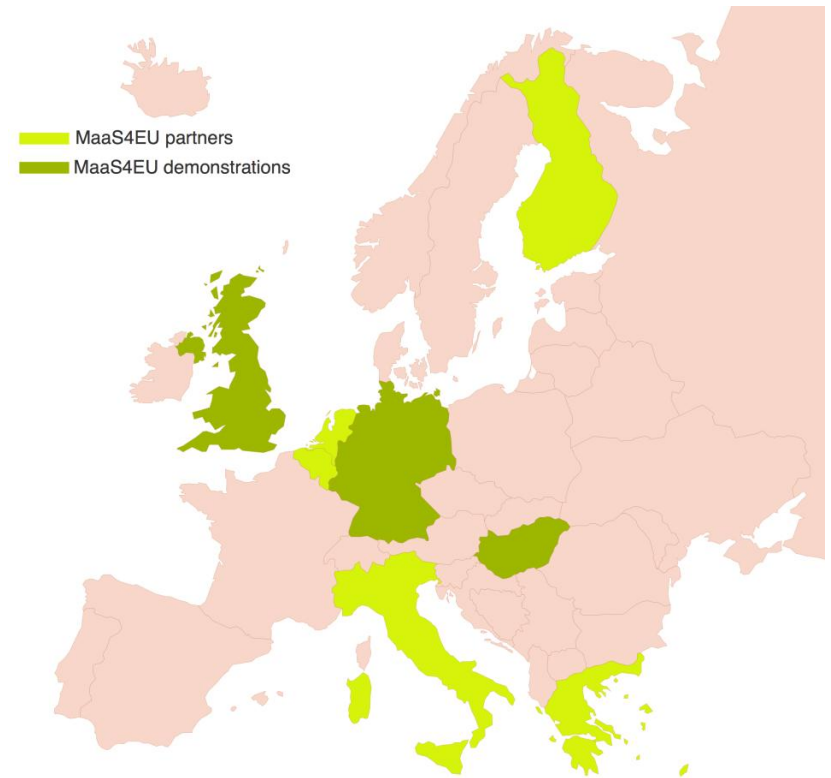
Pilot

- Manchester
  - városi és városok közötti utazások
  - a helyiek és a turisták számára
  - TFGM a MaaS szolgáltató
- Luxemburg – Németország
  - határokon átnyúló és városi utazások
  - a helyiek és a turisták számára
  - SLA a MaaS szolgáltató
- Budapest
  - határokon átnyúló és városi utazások
  - a helyiek és a turisták számára
  - MaaS.Global a MaaS szolgáltató

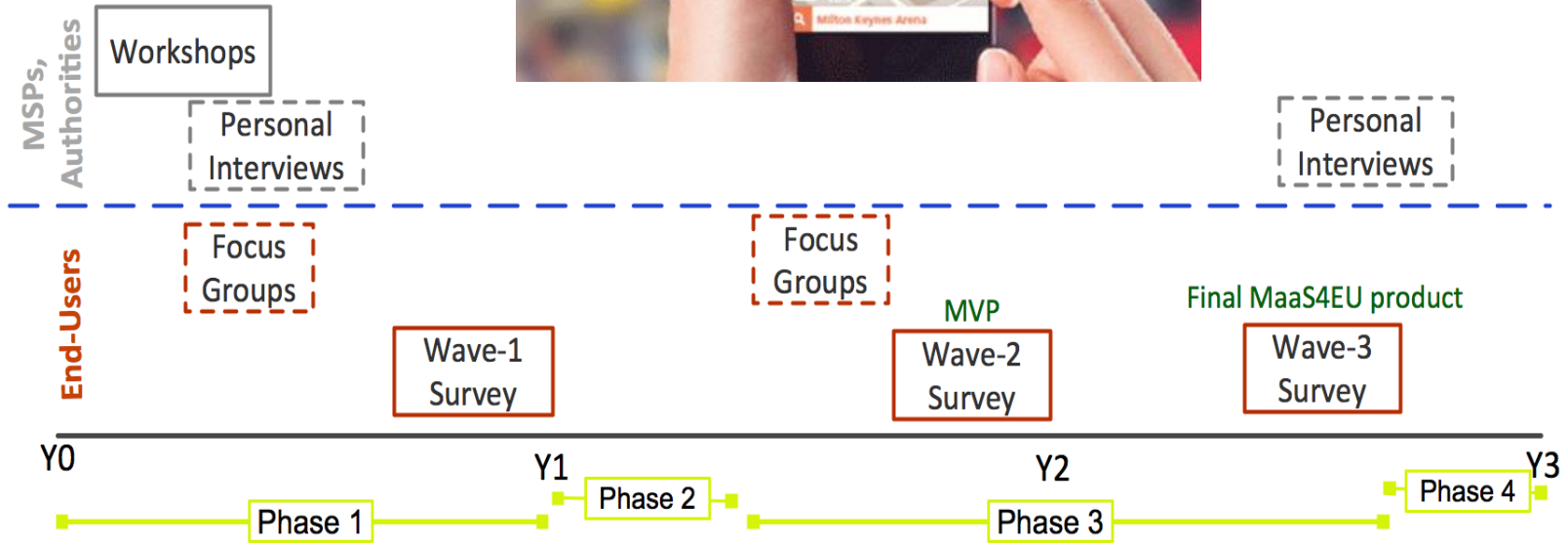

Pilot

- Budapest
  - városi és határokon átnyúló utazások
  - MaaS.Global a MaaS szolgáltató
- Résztvevők
  - BKK: busz, metró, villamos
  - Mol BuBi: kerékpár kölcsönzés
  - Taxi: igényvezérelt
  - MÁV-Start: vasút
  - Oszkár: telekocsi rendszer
  - GreenGo: car sharing
  - NFM: fejlesztési minisztérium
  - KTE: közlekedési egyesület

Adatgyűjtés

Várható előnyök

- Lehetséges válaszok:
  - 1) felhasználók utazási költségeinek csökkentése
  - 2) meglévő közösségi közlekedési lehetőségek optimalizálása
  - 3) utazási lehetőségek kínálatának növelése (pl. igény szerinti szolgáltatások)
  - 4) autó tulajdonlás csökkentése
  - 5) torlódások csökkentése
  - 6) levegőminőség javítása
  - 7) utaselégedettség növelése

Várható előnyök

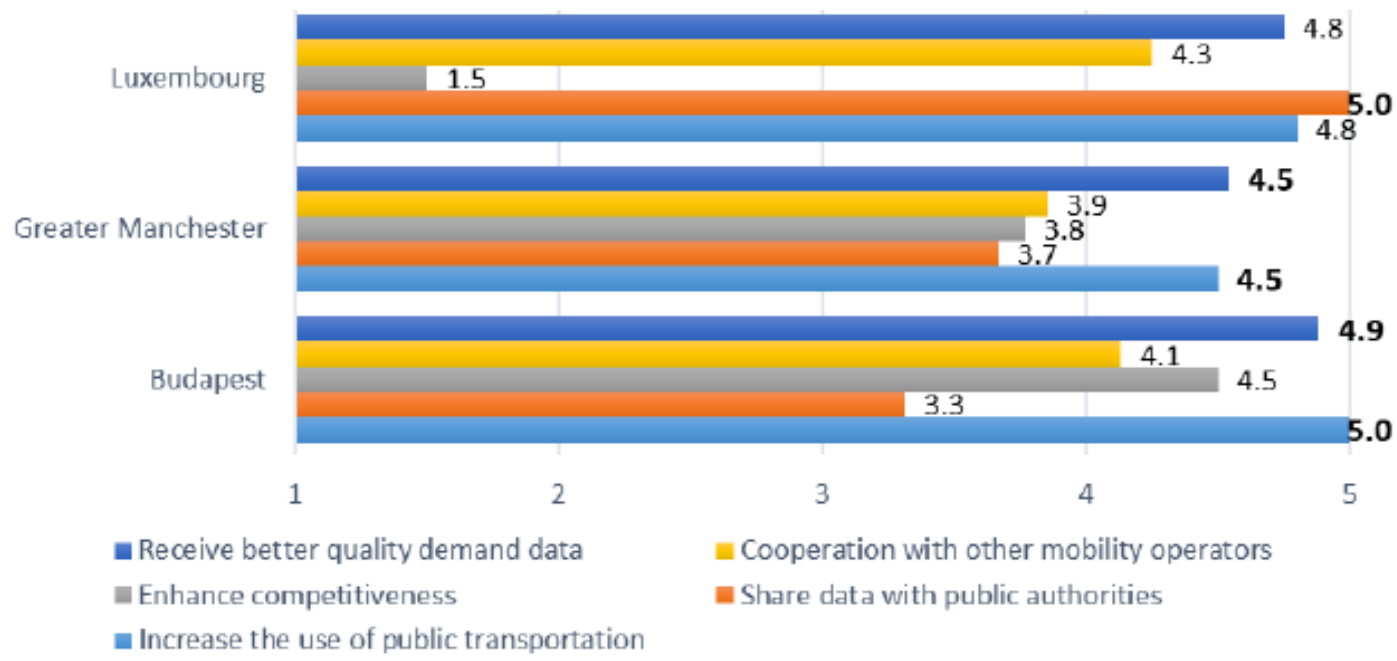

- Budapest:
  - meglévő közösségi közlekedési lehetőségek optimalizálása,
  - utaselégedettség növelése,
  - nem egyértelmű álláspont autó tulajdonlás és torlódás csökkenéséről,
  - előnyök a kiválasztott üzleti modelltől függenek.
- Greater Manchester:
  - lehetséges előnyök számos tényezőtől függenek: meglévő helyzet, MaaS implementáció, mobilitási csomagok kialakítása, meghatározott árak,
  - utaselégedettség növelése,
  - meglévő közösségi közlekedési lehetőségek optimalizálása,
  - autóhasználók közlekedési költségeinek csökkentése a MaaS szolgáltatásra és ezzel együtt más közlekedési módokra való áttéréssel,
  - nem várható jelentős hatás az autók tulajdonlásának csökkentésére, következésképpen a forgalmi torlódásokra és a károsanyag-kibocsátásra sem.
- Luxembourg:
  - közlekedési lehetőségek / alternatívák növelése a legjelentősebb előny,
  - várhatóan nem jár utasok költségeinek csökkentésével.

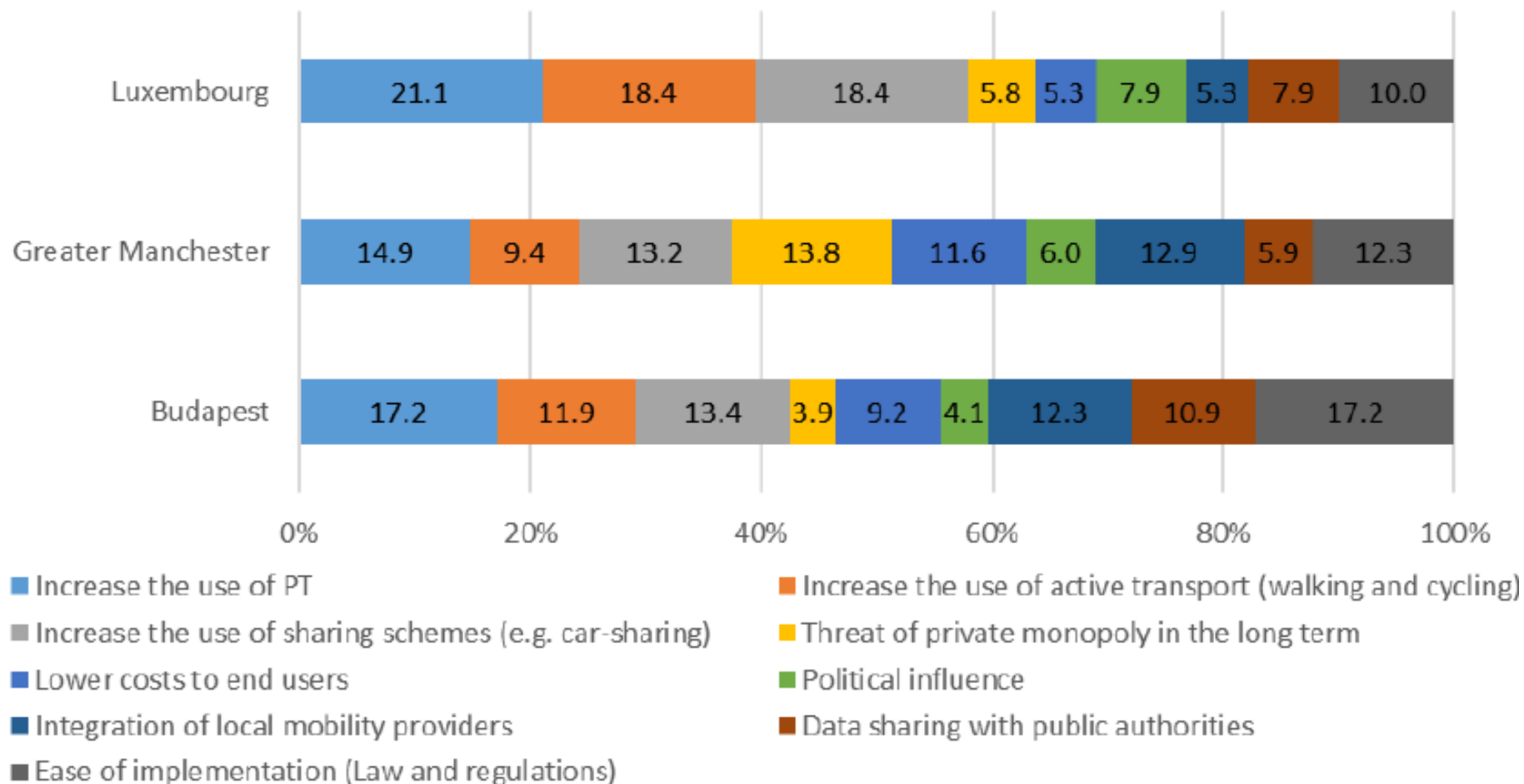

Várható előnyök

- magán szolgáltatók: bevételek és piaci részesedés növelése
- kis szereplők: nagyobb érdeklődést tanúsítanak a csatlakozáshoz, hogy jobban láthatóvá váljanak és partnerséget teremtsenek a nagyobb szereplőkkel,
- nagy szolgáltatók: jobb minőségű igény oldali adatok gyűjtése

Várható előnyök

Sikeres megvalósítás kritériumai

- Szolgáltatás megbízhatósága
- Valós idejű információ
- Adatvédelem
- Városban rendelkezésre álló összes közlekedési mód megjelenítése
- Egyéb szolgáltatások integrálása
- Hűség jutalmazása
- Biztonságos fizetési lehetőségek
- Közösség közlekedés használatának promóciója
- Adatokat visszaküldése a közlekedési szolgáltatóknak

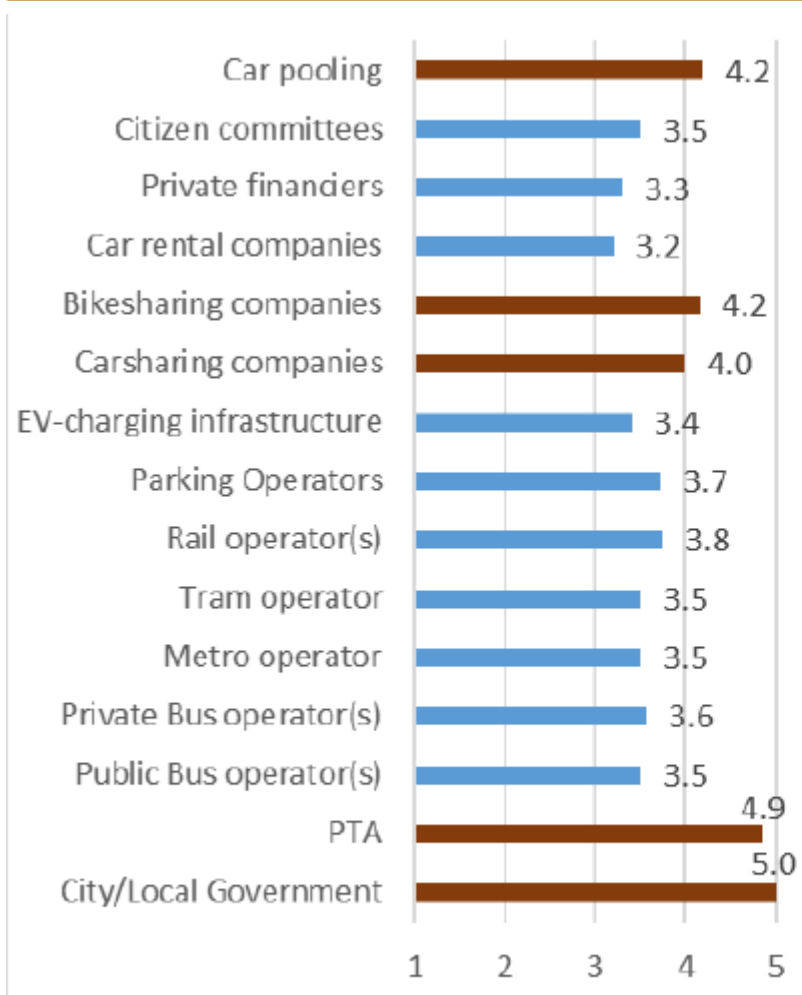
Sikeres megvalósítás kritériumai

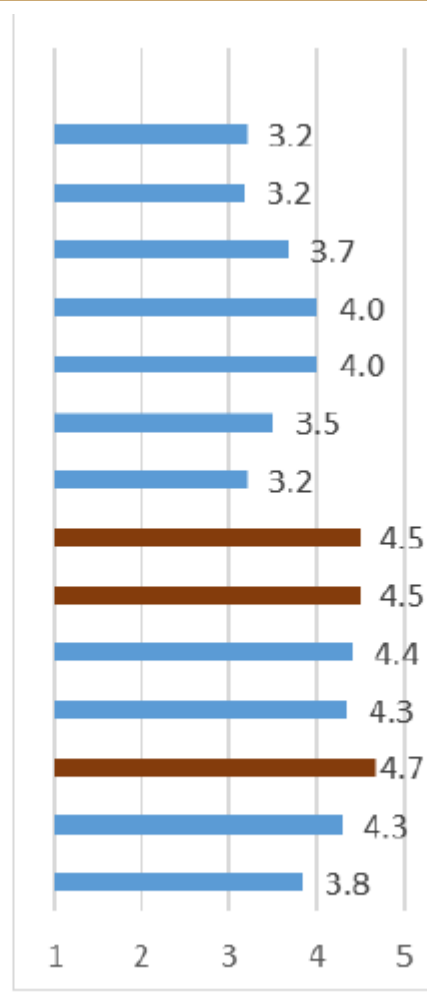
- **Szolgáltatás megbízhatósága**
- **Valós idejű információ**
- **Adatvédelem**
- Városban rendelkezésre álló összes közlekedési eszköz megjelenítése
- Egyéb szolgáltatások integrálása
- Hűség jutalmazása
- **Biztonságos fizetési lehetőségek**
- Közösség közlekedés használatának promóciója
- Adatokat visszaküldése a közlekedési szolgáltatóknak

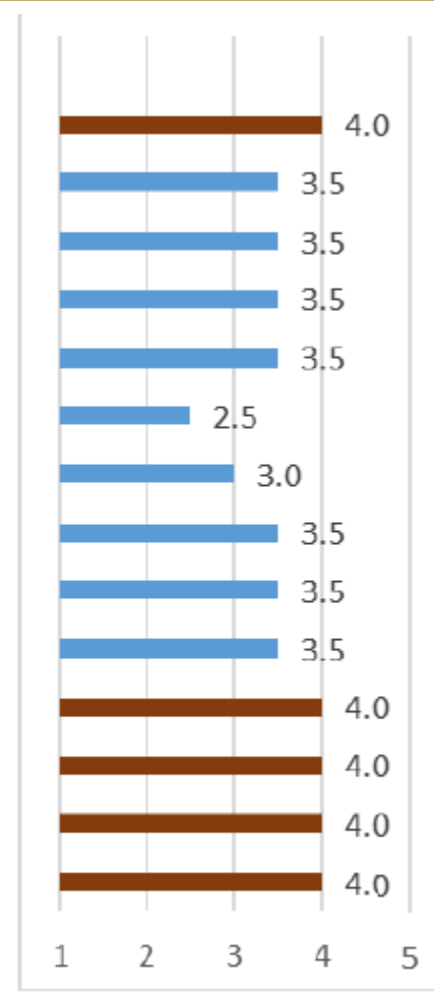
Fontos szereplők

(a) Budapest

(b) Greater Manchester

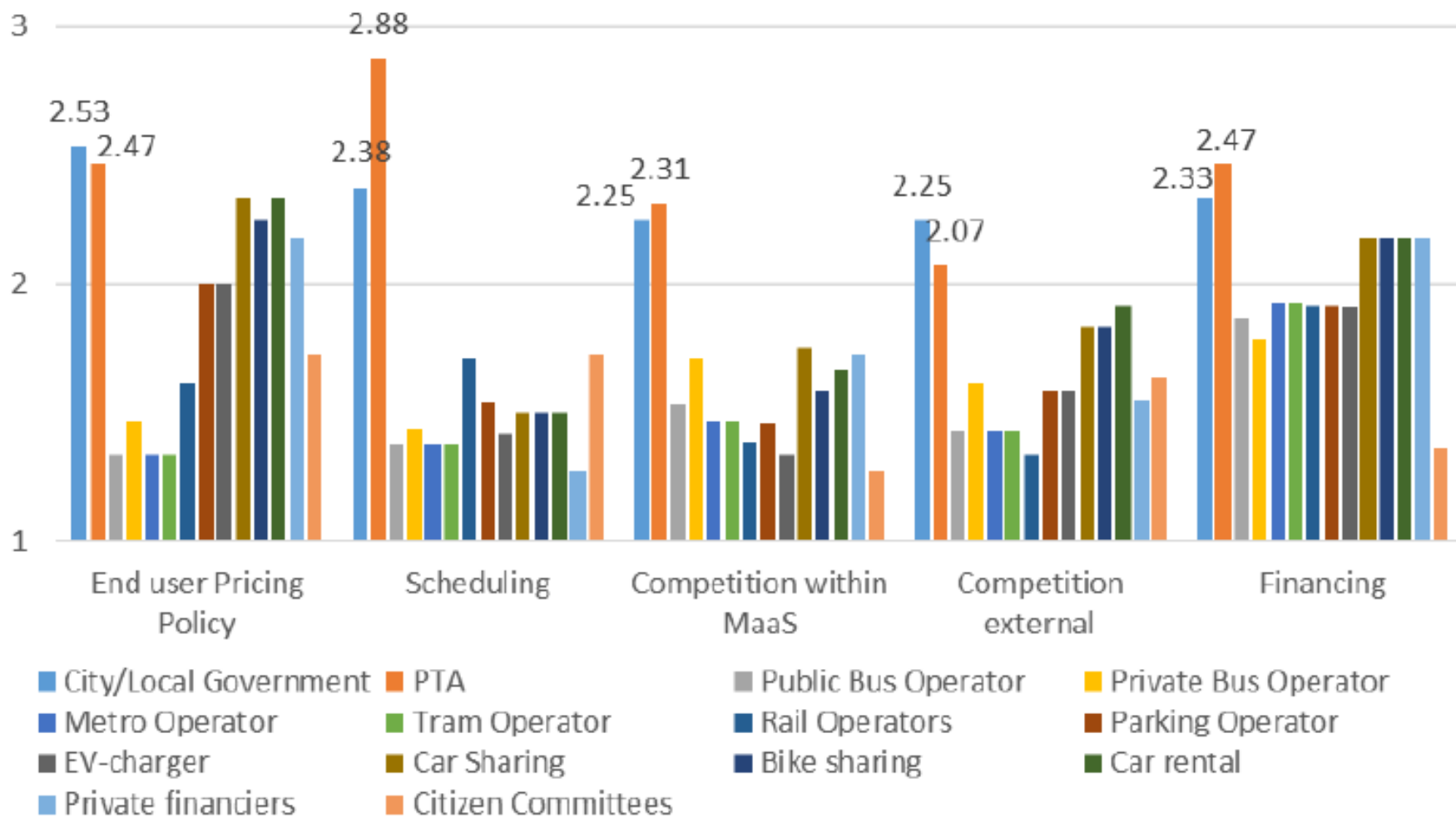

(c) Luxembourg

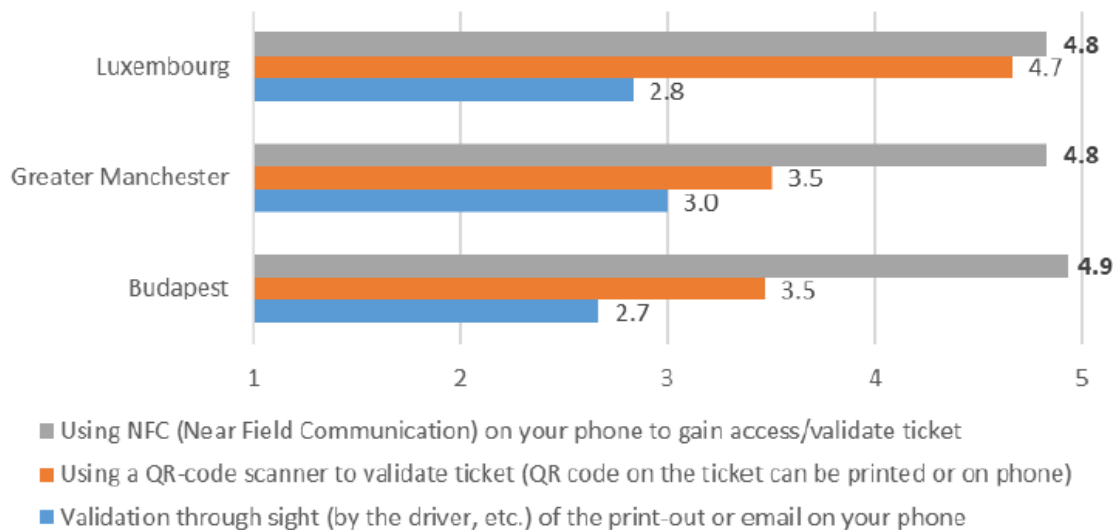
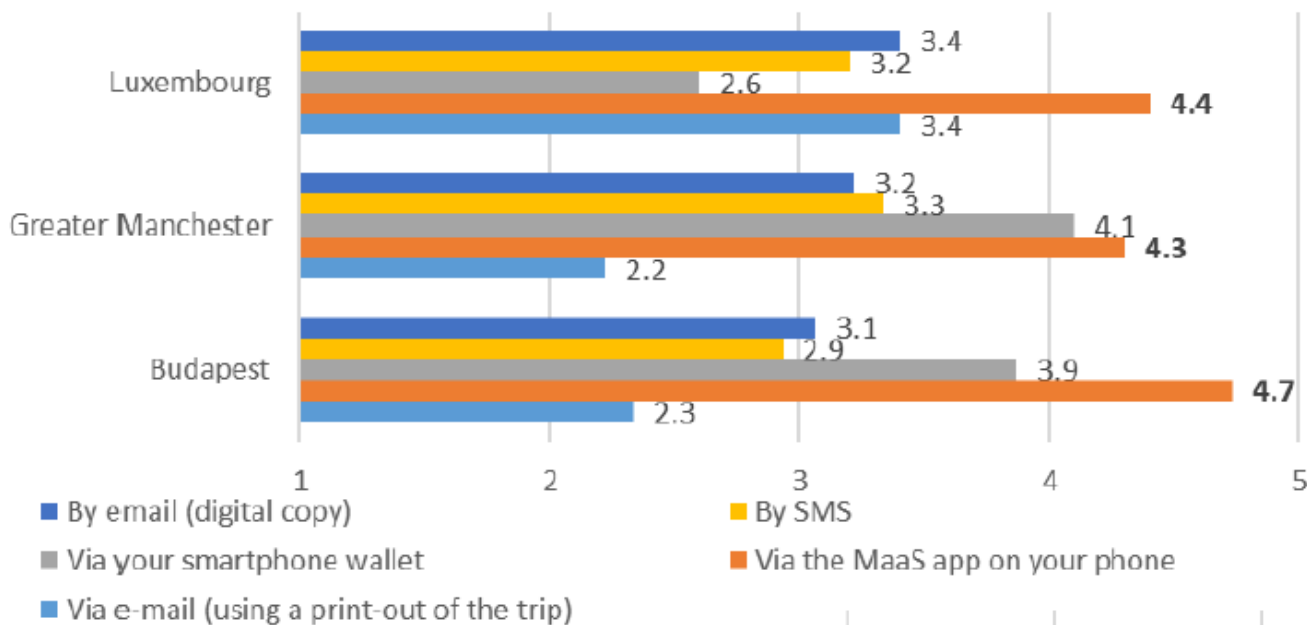

Fontos szereplők

Budapest

Díjfizetés

SWOT analízis

- Erősségek:
  - jobb felhasználói élmény,
  - integrált szolgáltatás,
  - gondolkodásmód megváltoztatása,
  - egyszerű hozzáférhetőség,
  - új üzleti megközelítés
- Gyengeségek:
  - fizetési kérdések a szolgáltatók között,
  - különböző szolgáltatási szintek,
  - szükség van az utazói viselkedés megváltoztatására,
  - kevesebb együttműködés
- Lehetőségek:
  - rugalmas szolgáltatások,
  - olcsóbb közlekedés,
  - gépjármű tulajdonlás hosszú távú csökkenése,
  - jobb közlekedési szolgáltatások,
  - verseny
- Veszélyek:
  - adatvédelem,
  - beruházási költségek,
  - szervezési kérdések,
  - nem különálló üzleti fejlődés,
  - gyorsan változó technológia

Platform követelmények

- meglévő közösségi közlekedési lehetőségek optimalizálása
- városlakók utazás közben tapasztalt elégedettségének növelése
- utazási idő minimalizálása
- push értesítéseket küldése késés vagy változások esetén
- személyre szabott ajánlások
- felhasználói szokások megtanulása
- elégedettségi információ megosztása a szolgáltatókkal
- utazási információk megosztása a közlekedési hatóságokkal
- biztonságos fizetési műveletek biztosítása
- havi csomagok ajánlása
- viteldíj számítási algoritmus
- jegyek megjelenítése alkalmazáson keresztül

GDPR kérdések

- General Data Protection Regulation (GDPR):
  - adatvédelem jogi keretrendszere
  - 2016-ban elfogadott törvények, amelyek 2018-ban lépnek életbe
- Kommunikációs infrastruktúra:
  - adatcsere a szolgáltatóval
  - Probléma: GPS-koordináták összevetése helyszínekkel, rendszer nyomon követheti a felhasználókat, lehetővé téve a mozgások követését és a minták felderítését
- Adatszolgáltatók:
  - adatok különböző forrásokból
  - Probléma: információ minősége, felelősség megosztása
- Közlekedési szolgáltatók:
  - összetett szolgáltatások nyújtása
  - Probléma: információbiztonság
- MaaS operátor:
  - technológiai platform tulajdonosa
  - egyedi ajánlatokat kínál különböző szolgáltatókat összehasonlítva
  - Probléma: nyilvánosan hozzáférhető terület szisztematikus ellenőrzése

MaaS utascsoportok

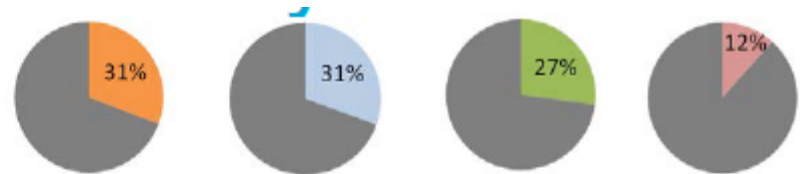

- felmérés több, mint 1000 érvényes válasszal
- 12 kiértékelt indikátor
- szocio-demográfiai adatok: életkor, nem, végzettség, háztartás kompozíciója, foglalkoztatottság, jövedelem
- mobilitási minták: különböző közlekedési módok használatának gyakorisága
- mobilitáshoz kapcsolódó adatok: jogosítvány, gépjármű hozzáférési lehetőség, közösségi közlekedési lehetőség, új közlekedési módok
- általános innovativitás: érdeklődés, okostelefon használat, mobilinternet használat, utazástervezők használata

MaaS utascsoportok

- Rejtett csoport analízis
- 1 fontos – 4 nem fontos

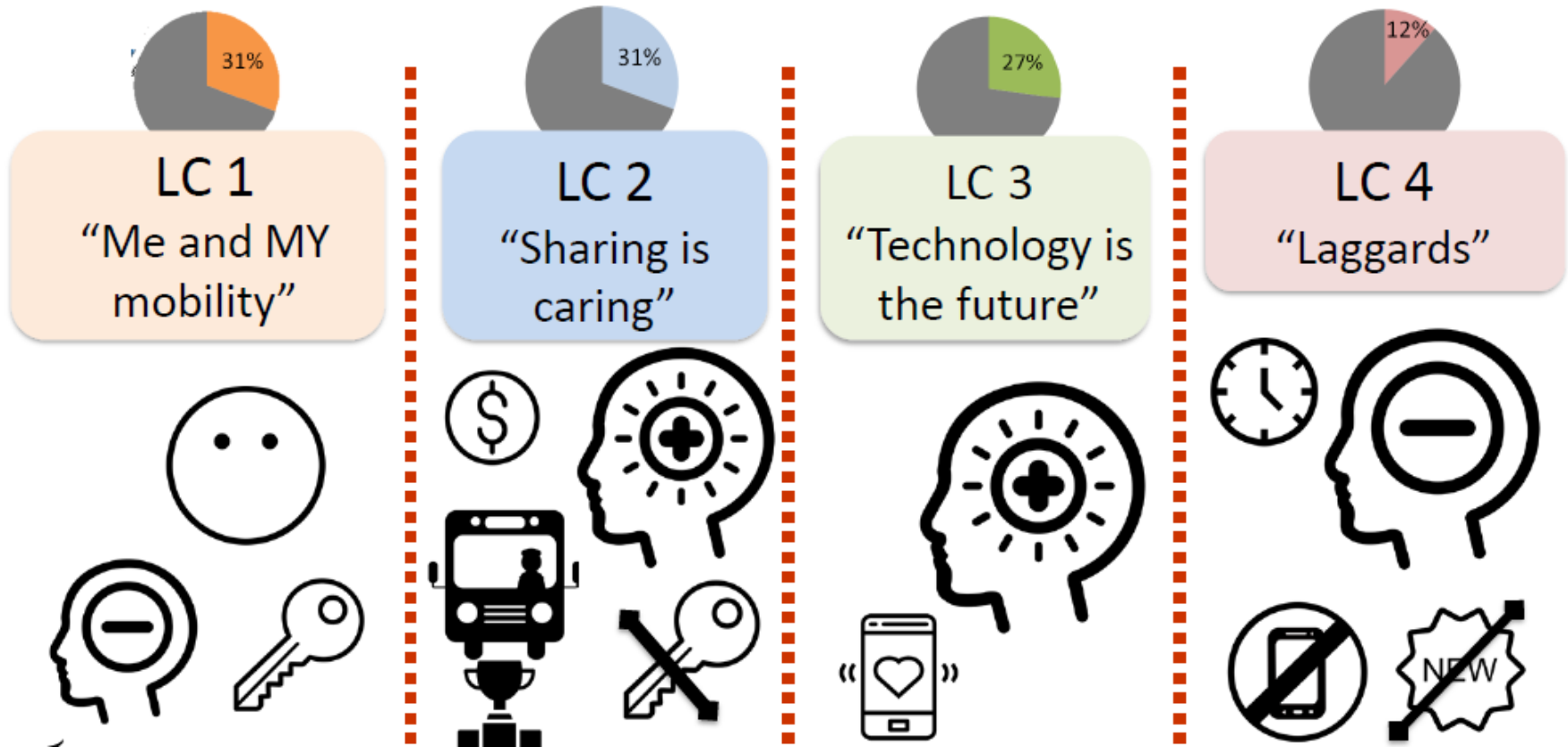
			LC 1	LC 2	LC 3	LC 4
Mobility as a Service (MaaS)	Paying for information	Payment for accurate information	1	3	2	4
		Payment for reduced time uncertainty	2	3	1	4
	MaaS app	Multimodal app	3	2	1	4
		App usage skills	3	2	1	4
		Payment through app	3	2	1	4
	Intermod.	Combination of modes	3	2	1	4
	Multimodality / no-ownership	Exclusive usage of owned modes	4	1	2	3
		Variability in travel patterns	4	1	2	3
		Consideration of different modes	3	1	2	4
		Willingness to experiment in mobility	3	1	2	4
		Privacy	4	1	2	3
		Mode agnosticism	3	1	2	4

13

MaaS utascsoportok

- Tipikus csoporttulajdonságok

MaaS utascsoportok

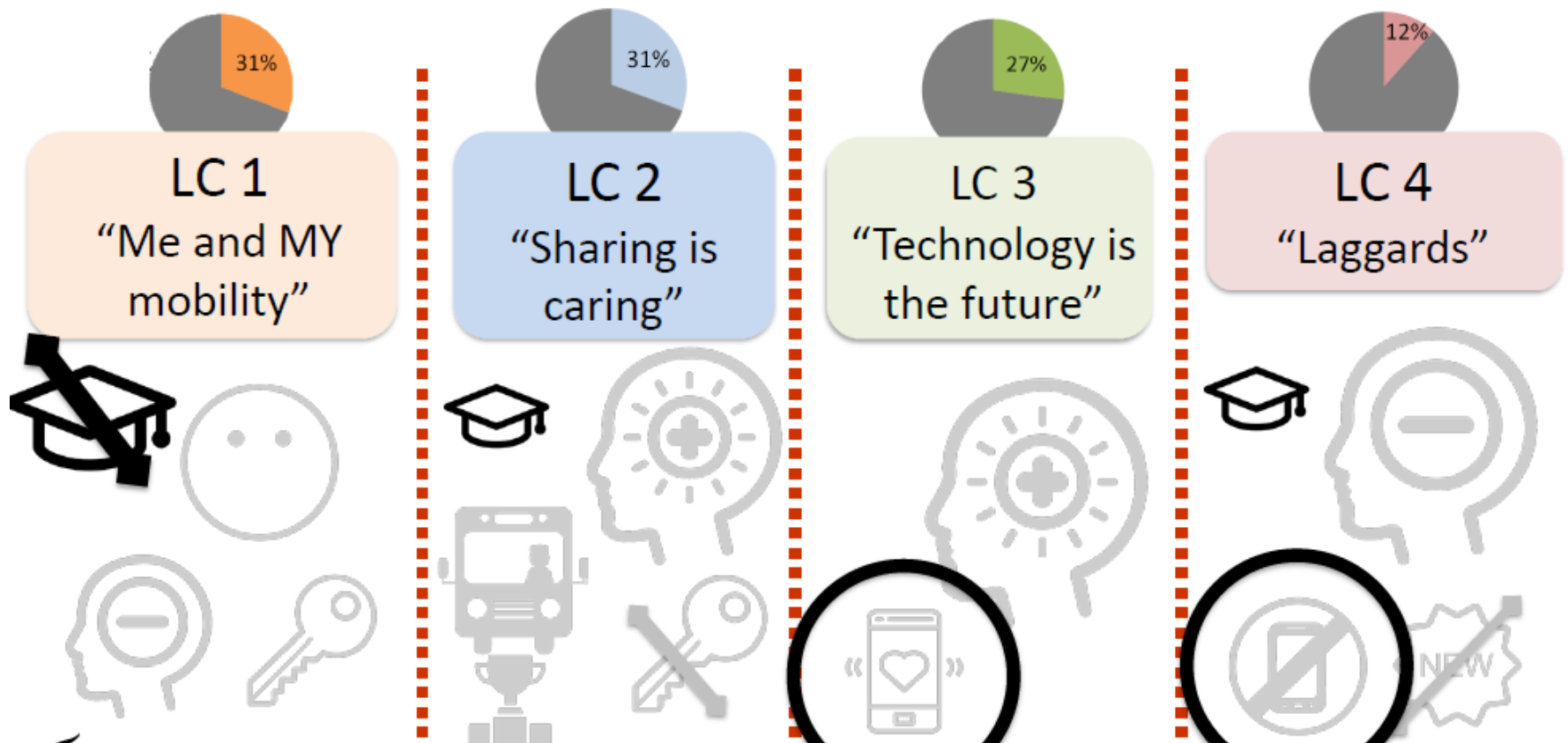

- Releváns tulajdonságok:
- Szocio-demográfiai adatok: életkor, nem, **végzettség**, háztartás kompozíciója, foglalkoztatottság, jövedelem
- mobilitási minták: különböző közlekedési módok használatának gyakorisága
- mobilitáshoz kapcsolódó adatok: jogosítvány, gépjármű hozzáférési lehetőség, közösségi közlekedési lehetőség, új közlekedési módok
- általános innovativitás: **érdeklődés**, okostelefon használat, mobilinternet használat, **utazástervezők használata**

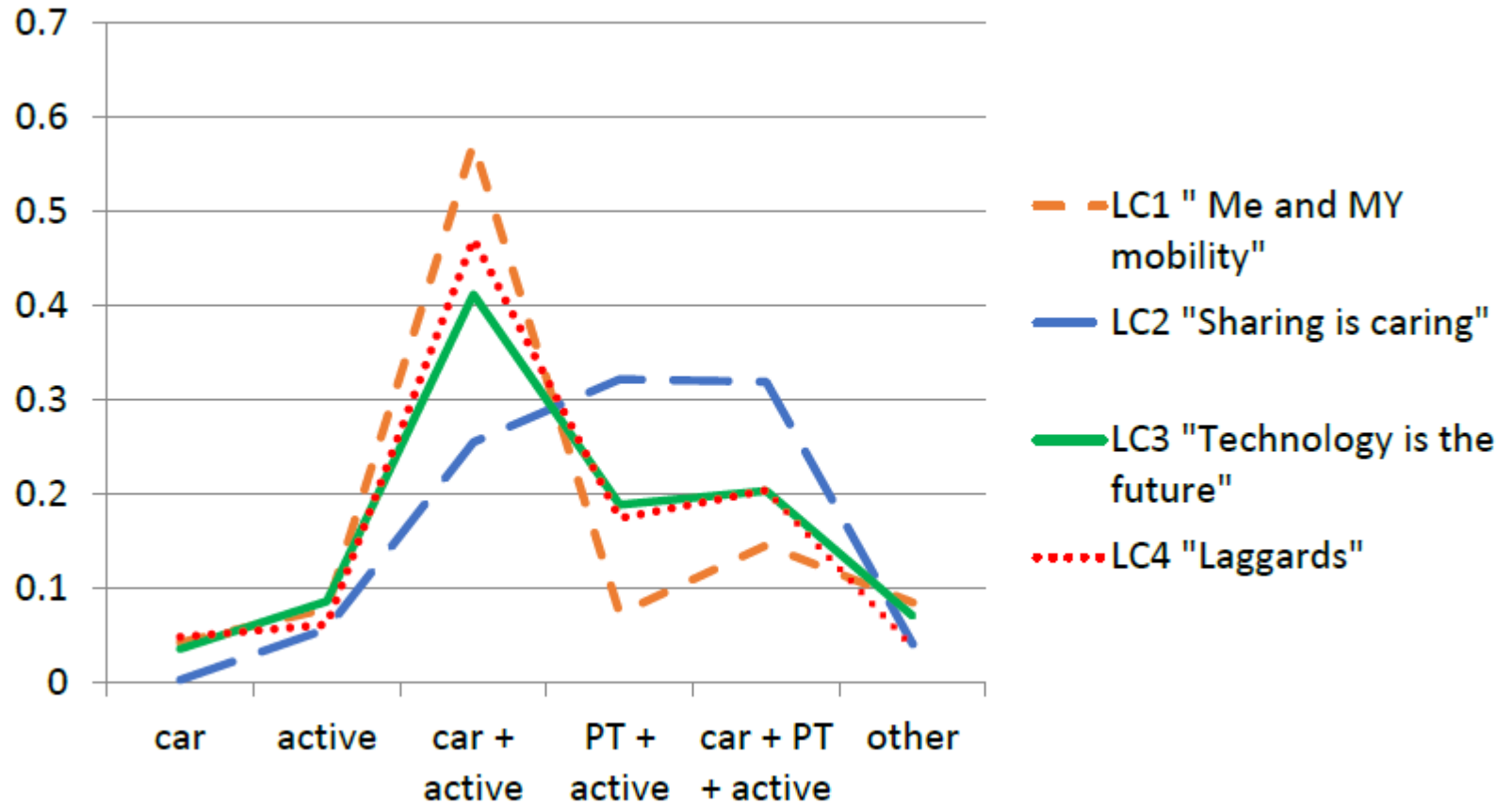
MaaS utascsoportok

- Leginkább különböző csoporttulajdonságok

MaaS utascsoportok

- Különbségek a mobilitási mintákban

MaaS alkalmazások

MaaS alkalmazások

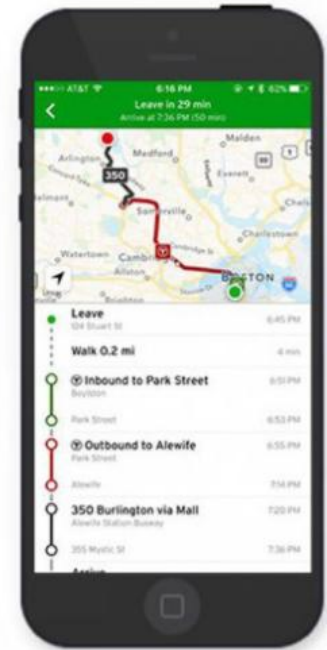

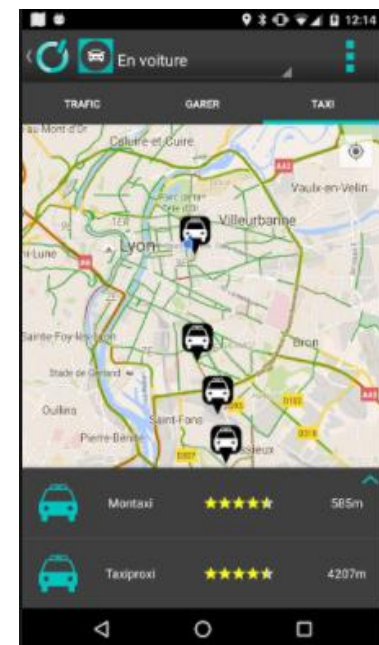
TransitApp

- Bevezetés éve: 2012
- Állapot: operatív
- Terület: Egyesült Államok, Egyesült Királyság, Kanada, Európa, Ausztrália
- Módkok: közösségi közlekedés, kerékpár kölcsönzés, car-sharing, taxi
- Tarifa opciók: felhasználás alapú fizetés
- MaaS szolgáltató: magánvállalat
- Jellemzők
  - Utazástervezés
  - Valós idejű információ
  - Foglalás (car-sharing, taxi)
  - Szolgáltatói figyelmeztetések
  - Kapcsolat naptárral és névjegyzékkel

Optymod'Lyon

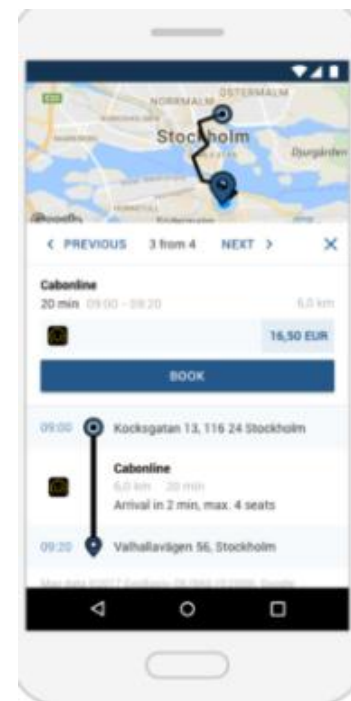
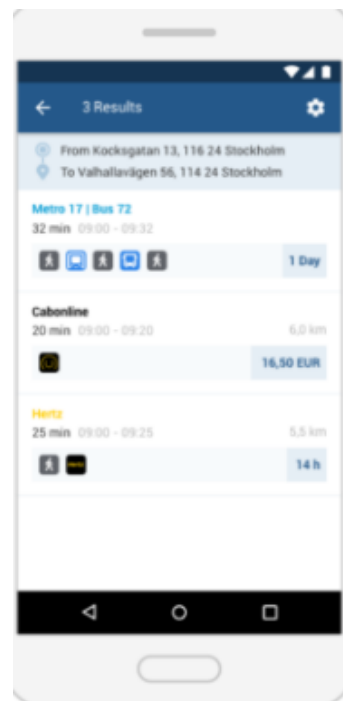
- Bevezetés éve: 2012
- Állapot: operatív
- Terület: Lyon, France
- Módkok: közösségi közlekedés, kerékpár kölcsönzés, regionális vasút, parkolás
- Tarifa opciók: nincs fizetés
- MaaS szolgáltató: helyi hatóság
- Jellemzők
  - Utazástervezés
  - Valós idejű információ
  - Foglalás (bike-sharing)
  - Szolgáltatói figyelmeztetések
  - Repülőgép menetrendek

UbiGo

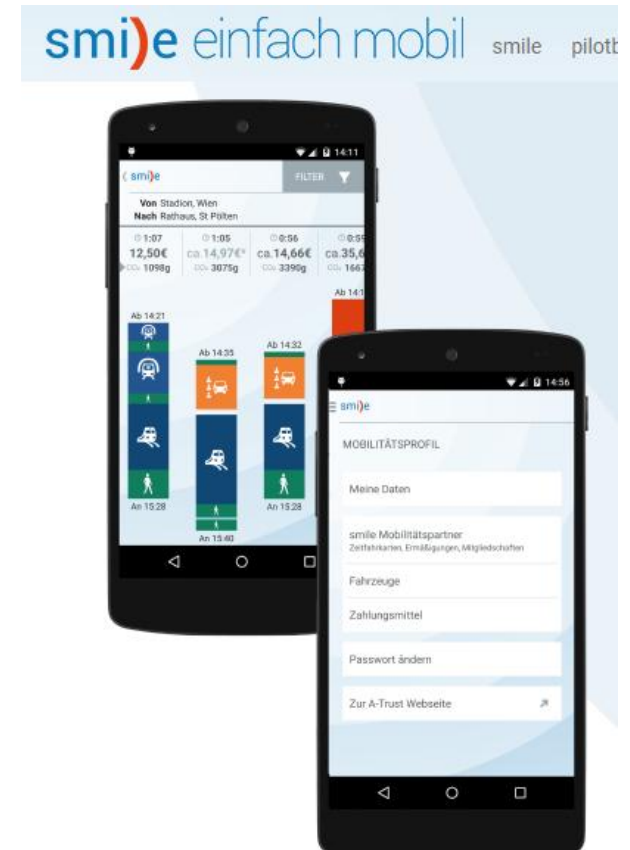
- Bevezetés éve: 2013
- Állapot: operatív (tervezett nagyszabású projekt)
- Terület: Gothenburg, Svédország
- Módkok: közösségi közlekedés, kerékpár kölcsönzés, car sharing, taxi, autókölcsönzés
- Tarifa opciók: havidíjas
- MaaS szolgáltató: magánvállalat
- Jellemzők
  - Utazástervezés
  - Foglalás
  - Jegyértékesítés
  - Fizetés
  - 24 órás támogatás

UbiGo

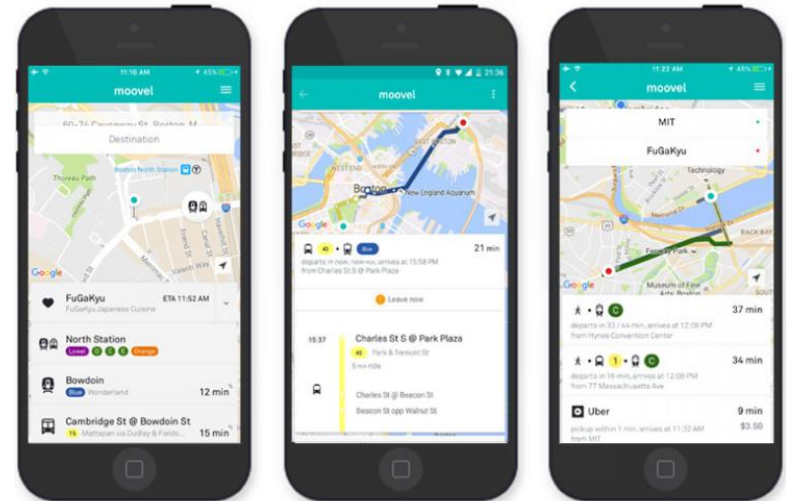
Smile

- Bevezetés éve: 2014
- Állapot: nem működik
- Terület: Bécs, Ausztria
- Módoak: közösségi közlekedés, kerékpár kölcsönzés, telekocsi, taxi, vonat, komp, parkoló, töltőállomások
- Tarifa opciók: fizetés használatonként
- MaaS szolgáltató: magánvállalat
- Jellemzők
  - Utazástervezés
  - Valós idejű információ
  - Foglalás (car-sharing, taxi, vonat)
  - Jegyértékesítés és díjfizetés
  - Szűrések költség, idő és CO2 kibocsátás alapján

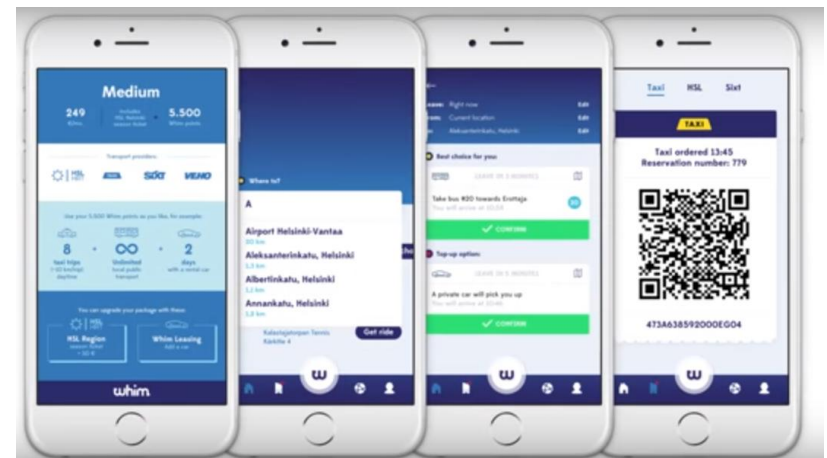
Moovel

- Bevezetés éve: 2016
- Állapot: operatív
- Terület: Németország
- Módk: közösségi közlekedés, kerékpár kölcsönzés, car-sharing, taxi, vonat, komp
- Tarifa opciók: fizetés használat után
- MaaS szolgáltató: magánvállalat
- Jellemzők
  - Utazástervezés
  - Valós idejű információ
  - Foglalás
  - Jegyértékesítés és díjfizetés
  - Kedvenc útvonalak
  - Értesítés forgalmi zavarokról
  - Link a közösségi média fiókhoz

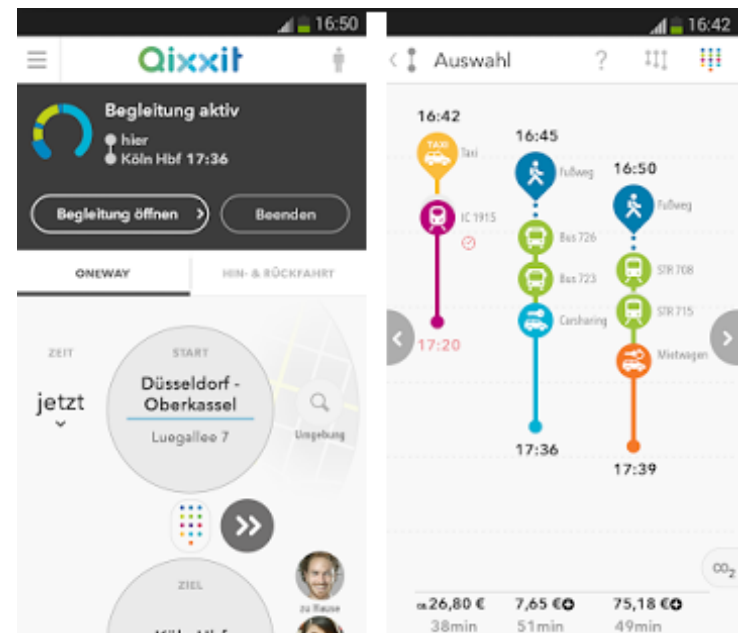
Whim

- Bevezetés éve: 2016
- Állapot: operatív
- Terület: Helsinki, Finnország
- Módoak: közösségi közlekedés, kerékpár kölcsönzés, car-sharing, taxi, autóbérlés, vonat
- Tarifa opciók: használatonként és havonta
- MaaS szolgáltató: magánvállalat
- Jellemzők
  - Utazástervezés
  - Valós idejű információ
  - Foglalás
  - Jegyértékesítés és díjfizetés
  - Naptár szinkronizálás
  - Közösségi média interakciók

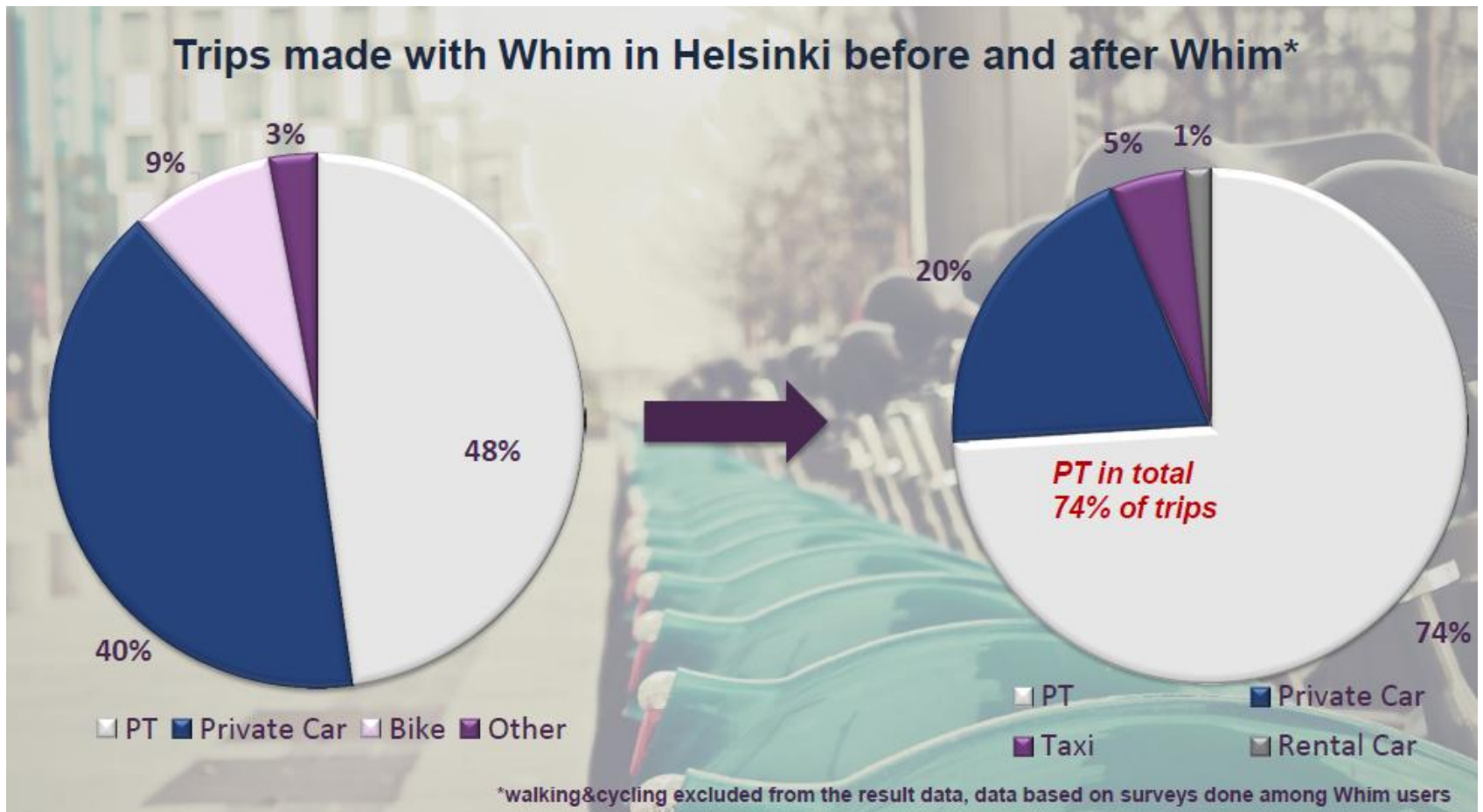

Qixxit

- Bevezetés éve: 2014
- Állapot: operatív
- Terület: Németország
- Módoak: közösségi közlekedés, kerékpár kölcsönzés, car-sharing, taxi, autóbérlés, vonat, távolsági buszok, légi járatok
- Tarifa opciók: fizetés használatonként
- MaaS szolgáltató: állami vállalat
- Jellemzők
  - Utazástervezés
  - Valós idejű információ
  - Foglalás
  - Jegyértékesítés és fizetés
  - Szolgáltatói figyelmeztetések
  - Kedvencek

MaaS eredmények

MaaS jövőkép
